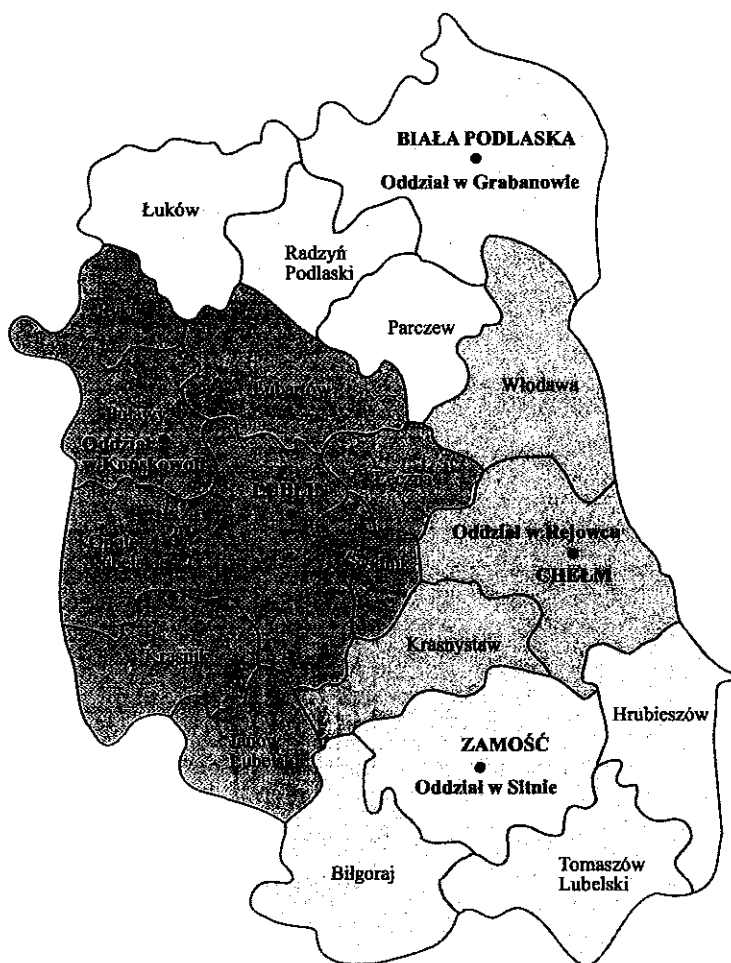

SPRAWOZDANIE - 2009 rok

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
2. DZIAŁ METODYKI DORADZTWA, SZKOLEŃ I WYDAWNICTW	6
3. DZIAŁ SYSTEMÓW PRODUKCJI ROLNEJ, STANDARDÓW JAKOŚCIOWYCH I DOŚWIADCZALNICTWA	18
4. DZIAŁ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, WIEJSKIEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO I AGROTURYSTYKI	27
5. DZIAŁ EKONOMIKI	37
6. DZIAŁ ZASTOSOWAŃ TELEINFORMATYKI	52
7. STANOWISKO DS. ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	53

1. WSTĘP

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w roku 2009 realizował zadania i usługi z zakresu doradztwa rolniczego jako państwowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną działając na podstawie:

1. Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2004 r. Nr 251, poz. 2507, z późniejszymi zmianami)
2. Zarządzenia Nr 299 Wojewody Lubelskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie nadania Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli.
3. Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 25 listopada 2008 r.

Sprawozdanie z realizacji rocznego Programu Działalności Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli za rok 2009 jest dokumentem przygotowanym przez Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw w oparciu o dane przekazane przez Kierowników Działów pełniących nadzór organizacyjny i merytoryczny nad realizacją planów działalności w roku 2009 za wyjątkiem Działu Księgowości, który składa odrębne sprawozdanie.

Do najważniejszych zadań merytorycznych doradców w roku 2009 – przedstawionych szczegółowo w sprawozdaniach z pracy działów oraz sprawozdaniu zbiorczym z pracy Zespołów Doradztwa Rolniczego należała z pewnością akcja szkoleniowo-informacyjna w zakresie zasad wzajemnej zgodności – Cross Compliance i podpisywania z rolnikami umów na działanie PROW 2007-2013 „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” – 95 umów.

Przeprowadzono 1505 szkoleń między innymi z następujących tematów:

- PROW 2007-2013, Zasady wypełniania wniosków na dopłaty obszarowe, Zasady wzajemnej zgodności z, a dopłaty obszarowe, Technologia uprawy zbóż, Uprawa rzepaku, Programy rolnośrodowiskowe, Tendencje w uprawie roślin jagodowych, Nowe technologie w uprawie malin, Dostosowanie gospodarstw rolnych do zasad wzajemnej zgodności, Ekologiczne uprawy sadownicze, Przydomowe oczyszczalnie ścieków, Tendencje w uprawach sadowniczych, Zapylenie upraw sadowniczych przez pszczoły i trzmiele oraz ochrona tych owadów, Nowoczesne technologie chowu i hodowli trzody chlewnej, Problemy związane z chorobą Aujeszkyego w hodowli świń., Żywienie krów mlecznych i poprawa efektywności produkcji mleka, Dobrostan zwierząt zgodnie z wymogami UE, Bydło mięsne – rasy, hodowla, systemy utrzymania, Produkty i żywność ekologiczna,

Korzystanie z usług doradczych i posiadaczy lasów, Nowoczesne plantacje krzewów jagodowych, Kalkulacje kosztów produkcji, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, VAT w rolnictwie, Ochrona środowiska, a minimalne wymagania wzajemnej zgodności, Grupy producentów rolnych, Produkt regionalny, Agroturystyka na obszarach wiejskich.

W szkoleniach wzięło udział 35 040 osób.

W 2009 roku LODR w Końskowoli był organizatorem konferencji nt.: „Grupy producentów szansą rozwoju polskiego rolnictwa, „Produkt regionalny a działalność Lokalnych Grup Działania”, „Problematyka zdrowotna i poprawa efektywności hodowli bydła ras mlecznych i mięsnych w fermach oraz gospodarstwach województwa lubelskiego”, „Zagadnienia i problemy w zakresie żywienia zwierząt gospodarskich w województwie lubelskim”, „Wpływ żywienia koni na zdrowotność i efekty hodowlane”, „Odnawialne źródła energii szansą na rozwój Lubelszczyzny”, „Konferencja podsumowująca konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne”.

Realizując cele stawiane doradztwu rolniczemu, LODR w Końskowoli prowadził wyznaczoną planem działalność na terenie województwa lubelskiego oraz realizował zadania dodatkowe, które nie były ujęte w Programie Działalności na rok 2009.

Popularyzowano m.in. osiągnięcia wyróżniających się rolników, którzy współpracują z doradcami. W gronie finalistów ogólnopolskich konkursów roku 2009 znaleźli się:

- 1. „Producent, hodowca trzody chlewnej” – Krystyna i Jan Dębińscy zam. Bełżyce, pow. lubelski.**
- 2. „Bezpieczne gospodarstwo rolne” – Anna i Tomasz Woźniak zam. Jastków, pow. lubelski zajmujący się produkcją owoców (wiśnie, maliny, porzeczki).**
- 3. „Agroliga” – w kategorii „Rolnicy” - gospodarstwo Państwa Józefa i Haliny Grzybów zam. Łukowa k/ Biłgoraja specjalizujące się w uprawie tytoniu jasnego, a w kategorii „Firma” Zrzeszenie Producentów Owoców i Warzyw „SAD-POL” Polubicie gm. Wisznice.**

Laureaci II edycji wojewódzkiego konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne w kategorii „Ekologiczne gospodarstwo towarowe” –

I miejsce zdobyli Państwo Jadwiga i Tadeusz Kowalik z Osin, gmina Żyrzyn, powiat puławski

II miejsce otrzymał Pan Jarosław Niezabitowski z Zarzeki, gmina Wąwolnica, powiat puławski

III miejsce zdobyli **Państwo Halina i Eugeniusz Kowalscy z Zabrodzia**, gmina Urszulin, powiat włodawski.

w kategorii „**Ekologia – środowisko**”

I miejsce zdobyło gospodarstwo **Pana Roberta Kuryluka z Holeszowa**, gmina Hanna powiat włodawski

II miejsce zajęło gospodarstwo **Państwa Marioli i Ryszarda Karamonów z Wólki Rudnickiej**, gmina Wilkołaz powiat kraśnicki

III miejsce w kategorii Ekologia-środowisko zajęło gospodarstwo **Państwa Danuty i Marka Kozaków ze wsi Luszawa**, gmina Ostrówek, powiat lubartowski.

W roku 2009 kontynuowano działania mające na celu poprawę jakości obsługi klienta w LODR w Końskowoli. Prowadzono audyty wewnętrzne i poddano się auditowi nadzorującemu, który zakończył się pozytywnie.

Bardzo istotnym działaniem LODR w Końskowoli w mijającym roku, były starania w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych z Unii Europejskiej. Ośrodek złożył kilka projektów w konkursach ogłaszanych przez różne instytucje. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawiono w dalszej części sprawozdania.

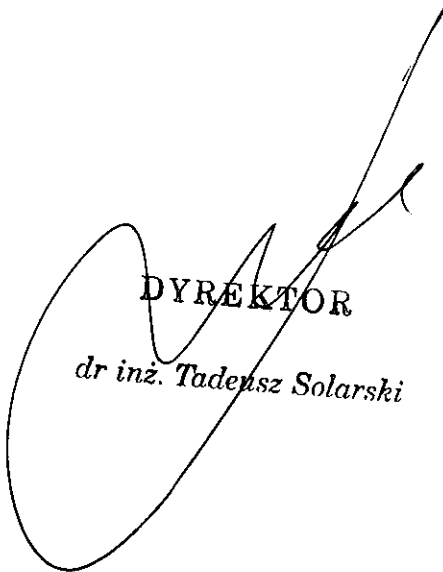
Na podstawie realizacji zadań w roku 2009, prowadzonych analiz i kontroli wewnętrznych, Dyrekcja LODR dostrzegając konieczność podejmowania nowych kierunków i form działania wprowadziła je do realizacji na najbliższy okres.

Stałe doskonalenie form pracy doradczej i podnoszenie kwalifikacji doradców to niezbędne działania, jakie stoją przed LODR w Końskowoli w najbliższej przyszłości.

Dlatego też ambicją kadry kierowniczej Ośrodka jest doskonalenie organizacji pracy, stworzenie systemu motywacji i nadzoru w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego zapewniającego sprawne funkcjonowania na rynku usług doradczych w warunkach coraz większej konkurencji.

Sprawozdanie z realizacji rocznego Programu Działalności Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w 2009 roku zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Społeczną Doradztwa w dniu 28 stycznia 2010 roku.

Sprawozdanie z realizacji rocznego Programu Działalności Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w 2009 roku przedkładam do zatwierdzenia Sejmikowi Województwa Lubelskiego.

DYREKTOR

dr inż. Tadeusz Solarski

2. DZIAŁ METODYKI DORADZTWA, SZKOLEŃ I WYDAWNICTW

Pracownicy Działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw realizowali swoje zadania w zakresie:

- *Koordynowania i organizowania działalności doradczej*

1. Utrzymano system comiesięcznych wytycznych do pracy dla pracowników LODR, rozsyłanych przed końcem poprzedzającego pracę miesiąca. Wytyczne te opracowywane są przez wszystkie Działy Merytoryczne oraz Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw, który koordynuje pracę w tym zakresie.
2. Opracowano wzory dokumentów niezbędnych dla prowadzenia działalności doradczej, również pod kątem ubiegania się o Certyfikat ISO.
3. Opracowano jednakowe dla całego LODR wzory dokumentów do sprawozdawczości za 2009 r. i planowania na 2010 r.
4. Koordynowano opracowywanie sprawozdań i planów z działalności LODR w Końskowoli:
 - Sprawozdanie roczne za 2008 rok, sprawozdania kwartalne w 2009 r.
 - Program Działalności na rok 2010.
5. Dział sprawuje nadzór nad dokumentacją i rozliczaniem kursów chemizacyjnych i kombajnistów, w związku z tym opracowano nowe wzory dokumentów do prowadzenia w/w kursów.
6. Uaktualniono wpis LODR w Końskowoli do rejestru instytucji szkolących.
7. Przygotowano druki i sprawowano nadzór nad przeprowadzeniem i opracowaniem zbiorczą ankietę monitorującą do działania „Wsparcie doradztwa rolniczego” – FAPA 2006 r.
8. Organizowano i prowadzono szkolenia dla pracowników LODR i rolników.(tabela)

Lp.	Temat		Organizacja	Wykłady
1	Szkolenie „Metodyka organizacji i prowadzenia szkoleń rolniczych.”	Rejowiec	3	3
2	Kurs „Konfekcjonowanie środków ochrony roślin.”	Grabanów	1	-
3	Kurs „Stosowanie środków ochrony roślin opryskiwaczami.”	Rejowiec	-	8
4	Szkolenie informatyczno-metodyczne	Końskowola	2	2
5	Szkolenie „Systemy doradztwa w UE. Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów.”	Grabanów Sitno	1 4	- 4

- Organizowania rozwoju zawodowego pracowników LODR

1. Prowadzono koordynację i analizę potrzeb szkoleniowych pracowników w uzgodnieniu z kierownikami Działów i Zespołów LODR / komputerowa baza danych – skrót Tabela /.
2. Organizowano i koordynowano samokształcenie pracowników w systemie kształcenia na odległość. Wykorzystując internetową Sieć Doradztwa Otwartego przeprowadzono kurs internetowy dla doradców rolnych zorganizowany przez Krajowe Centrum Doradztwa w Brwinowie: - „Komputerowe wspomaganie zarządzania gospodarstwem rolnym” - uczestniczyło w nim 67 doradców. W 2009 r. pracownicy LODR uczestniczyli również w dwóch kursach organizowanych przez Uniwersytet we Wrocławiu, realizowanych w formie kształcenia na odległość: „Ekonomia rolnictwa i zarządzanie gospodarstwem rolnym” – 55 doradców oraz „Nowe technologie w produkcji roślinnej i zwierzęcej” – 10 doradców.
3. Wspólnie z Działem Zastosowań Teleinformatyki zorganizowano 2 szkolenia informatyczno-metodyczne dla pracowników LODR – przeszkolono 28 osób.
4. Utrzymywano ściśle kontakty z innymi instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa m.in. Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencją Rynku Rolnego, Państwowym Instytutem Badawczym IUNG w Puławach, Państwowym Instytutem Weterynarii w Puławach, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie.
5. Bieżące aktualizowanie bazy danych pracowników merytorycznych LODR.

Tabela

Zestawienie szkoleń, seminariów, kursów, konferencji, w których uczestniczyli pracownicy LODR w Końskowoli w 2009 r.

Lp.	Temat szkolenia / seminarium / kursu / konferencji	Organizator szkolenia / seminarium / kursu / konferencji	Liczba pracowników LODR skierowanych na szkolenie / seminarium / kurs / konferencję
1	Rola i przyszłość "małych" gospodarstw rolnych w Polsce i UE	MRiRW	3
2	Szkolenie dla kandydatów na doradców rolnośrodowiskowych (II cz.)	CDR O/Radom	44

3	Polska wizja Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku	MRiRW	1
4	Podsumowanie zadań badawczych za rok 2008 w zakresie rolnictwa ekologicznego	MRiRW, CDR O/Radom	2
5	Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w kampanii 2009 oraz zasady kontroli na miejscu w ramach Systemu Wzajemnej Zgodności	ARiMR, CDR Brwinów	2
6	Międzynarodowe Targi Produktów Ekologicznych "BioFach 2009" w Norymberdze	CDR O/Radom	1
7	„Komputerowe wspomaganie zarządzania gospodarstwem rolnym” – kurs internetowy	CDR Brwinów	67
8	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt- warunki i tryb udzielania pomocy finansowej	MRiRW	4
9	Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie w ramach Programu rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013	CDR O/Kraków	2
10	Ogólnopolska Konferencja Ochrony Roślin Sadowniczych	Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa	7
11	Doradca rolny ekspertem wspierającym beneficjentów osi IV PROW 2007-2013 w zakresie działań "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" oraz "Małe projekty"	CDR O/Kraków	2
12	Szkolenie nt. wniosków w ramach działań PROW 2007 - 2013	Lubelski Oddział Regionalny ARiMR	2
13	Marketing produktów rolniczych ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży bezpośredniej	MODR O/Poświętne-Płońsk	14
14	Psychologiczne i metodyczne aspekty doradztwa dla rodzin wiejskich	CDR O/Kraków	1
15	Wymiana doświadczeń i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie współpracy jednostek doradztwa rolniczego z LGD - seminarium internetowe	CDR O/Kraków	5

16	Komunikacja społeczna w jednostkach administracji publicznej	LUW Oddział Komunikacji Społecznej	1
17	Dni z Rolnictwem Ekologicznym	CDR O/Radom	3
18	Pakiety przyrodnicze programów rolnośrodowiskowych	UP w Lublinie	90
19	I Kongres Nauk Rolniczych "Przyszłość sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich"	IUNG - PIB w Puławach	2
20	Konferencja Naukowa "Kierunki zmian w produkcji roślinnej w Polsce do roku 2020"	IUNG - PIB w Puławach	3
21	Wioska internetowa - kształcenie na odległość na terenach wiejskich	P.H.G "Barnix" sp. z o.o "Ośrodek Edukacyjno-Szkoleniowy"	2
22	"Minimalne wymagania wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych" - szkolenie uzupełniające - BHP	CDR Brwinów O/Radom	279
23	Zmiany klimatyczne a rolnictwo w Polsce - ocena zagrożeń i sposoby adaptacji	LINUST Grupa Medialna	2
24	Chemiczna ochrona roślin a zachowanie bioróżnorodności - różne opinie i punkty widzenia	Instytut Ochrony Roślin-PIB w Poznaniu	4
25	II Ogólnopolskie Warsztaty Metodyki Doradztwa dla Kierowników Działu Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	CDR Brwinów O/Kraków	1
26	PROW 2007 - 2013 Oś I i III - aktualizacja	CDR Brwinów O/Kraków	2
27	II Dni Naturalnej Żywności NATURA FOOD 2009 - Konferencja	CDR Brwinów O/Radom	1
28	PROW 2007-2013 - "Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie"	FAPA	1
29	Ekonomika rolnictwa i zarządzanie gospodarstwem rolnym - kurs internetowy	CDR Brwinów, UP Wrocław	55
30	Nowe technologie w produkcji roślinnej i zwierzęcej - kurs internetowy	CDR Brwinów, UP Wrocław	10
31	Metodyka wsparcia doradczego dla beneficjentów działań Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw - składających wnioski do LGD	CDR Brwinów O/Kraków	6

32	PROW 2007-2013 Oś II dla doradców rolnośrodowiskowych – aktualizacja	CDR Brwinów O/Radom	4
33	Możliwości rozwoju obszarów problemowych rolnictwa w świetle PROW 2007-2013	IUNG - PIB w Puławach	8
34	PROW 2007-2013 "Grupy producentów rolnych"	MRiRW, CDR Brwinów	2
35	Wdrażanie min. wymagań CC, systemy jakości i bezpieczeństwa dla gospodarstw rolnych, małe przetwórstwo, systemy doradztwa dla rolników - wyjazd studyjny do Niemiec	MRiRW CDR Brwinów O/Radom	1
36	Przetwórstwo ekologiczne na poziomie gospodarstwa	CDR Brwinów O/Radom	9
37	Działania informacyjne i promocyjne	ARR, PODR Boguchwała	2

- Nadzoru pracy pracowników LODR

1. Prowadzono organizacyjny i funkcjonalny nadzór nad realizacją podstawowych zadań Działu.
2. Prowadzono nadzór nad pracą Zespołów Doradztwa Rolniczego na terenie działania LODR w Końskowoli oraz pracy Działów. Przeprowadzono 62 kontrole pracy, obejmujące zarówno kontrole w ZDR, Działach (prowadzenie dokumentacji, dyscypliny pracy, realizowane programy doradcze), dyżury doradców w Urzędach Gmin jak również kontrole szkoleń prowadzonych przez doradców w terenie.
3. Uporządkowano i wprowadzono jednakowe dla całego LODR zasady dotyczące prowadzenia dyżurów specjalistów terenowych w Urzędach Gmin. Jako standard ustalono cotygodniowe dyżury specjalistów LODR w Urzędach Gminy w godzinach pracy Urzędów w oznaczonych i stałych miejscach i dniach tygodnia.

- Oceny pracy pracowników LODR m.in. poprzez wprowadzenie miesięcznych sprawozdań z wykonanych zadań.

- Działalności informacyjnej

1. Systematyczne aktualizowanie bazy danych pracowników.
2. Rozsyłanie informacji kanałami e-mailowymi – informacja wewnętrzna.
3. Pomoc w organizacji i obsłudze DOD, dożynek powiatowych i innych imprez towarzyszących.

4. Reprezentowanie LODR przed zagranicznymi i krajowymi grupami odwiedzającymi nasz Ośrodek.
5. Przygotowywanie dokumentów na posiedzenia Społecznej Rady przy LODR w Końskowoli.
6. Współpraca z mediami.
7. Odpowiedzialność za wprowadzanie i nadzór nad danymi w Biuletynie Informacji Publicznej LODR w Końskowoli.

- Pozostała działalność

L. p.	Forma pracy doradczej	Końskowola	Grabanów	Rejowiec	Sitno	Razem:
1	Lustracje, kontrole:	18	9	29	6	62
	kontrola szkoleń	1	4	13	3	21
	kontrola w ZDR i Zespołach	17	5	16	3	41
2a	kursy z zakresu konfekcjonowania środków ochrony roślin - organizator / wykładowca		1			1
2b	kurs dla osób stosujących środki ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy - organizator / wykładowca			8		8
3	artykuły	14	10	1	5	30
4	Usługi doradcze w tym:	161	147	21	193	522
	plany przedsięwzięć/ biznesplany					0
	księgi rachunkowości	12				12
	wnioski:	145	146	21	188	500
	dopłaty bezpośrednie	142	60	20	187	409
	ułatwienie startu MR		1			1
	renty strukturalne					0
	modernizacja gospodarstw rolnych	2	1			3
	wnioski o płatność z modernizacji	1			1	2
	różnicowanie działalności					0
	wnioski o płatność z różnicowania					0
	plany rolnośrodowiskowe			13		13
	wnioski rolnośrodowiskowe - realizacja			71		71
	inne wnioski / wymienić/np.mikroprzedsiębiorst, aktualizacja wniosku mr.				1	1
inne usługi / wymienić/ konkurs przyrodniczy, wykład na szkoleniu		4	1		5	10

- Działalność wydawnicza

W roku 2009 działalność wydawnicza LODR w Końskowoli została ponownie doceniona i II – gie miejsce w kategorii „Najlepsze wydawnictwo tematyczne” zajęła broszura „Kwatera agroturystyczna”, a gazeta „Lubelskie Aktualności Rolnicze” zdobyła wyróżnienie w kategorii „Najlepsze wydawnictwo periodyczne” w XVII edycji ogólnopolskiego konkursu pt. „Najlepsze wydawnictwo Ośrodków Doradztwa Rolniczego w 2008 r.”

Tytuły wydanych broszur:

- Towarowy sad wiśniowy
- Uprawa malin
- Higiena produkcji mleka
- Przedsiębiorczość
- Przysmaki kuchni domowej
- 100. lecie OSP w Rejowcu
- 90 –lecie Orkiestry Dętej w Rejowcu
- Uprawa roślin poplonowych
- Przetwory domowe
- Piosenki biesiadne
- Przykładowe kalkulacje produkcji rolniczej
- Biuletyn ekonomiczny
- Czy prawidłowo żywimy krowy
- Racjonalna gospodarka na trwałych użytkach zielonych

- Działalność bibliotekarska

Ośrodek posiada 3 biblioteki fachowe zlokalizowane w Końskowoli, Rejowcu i Sitnie. Pracownicy bibliotek zajmowali się m.in.:

1. Rejestracją wydawnictw z instytutów
2. Rejestracją książek
3. Rejestracją nowych czytelników
4. Kolportażem czasopism dla ZDR-ów - egzemplarze prenumerowane oraz inne otrzymywane przez biblioteki bezpłatnie
5. Kolportażem czasopism dla Oddziałów – egzemplarze otrzymywane przez bibliotekę bezpłatnie kolportażem czasopism dla działów – czasopisma otrzymywane przez bibliotekę bezpłatnie
6. Wypożyczaniem książek
7. Wypożyczaniem czasopism
8. Udostępnianiem na miejscu zbiorów bibliotecznych
9. Wyszukiwaniem materiałów tematycznych
10. Pomocą w przygotowaniu zestawienia dotyczącego prenumeratorów „Lubelskich Aktualności Rolniczych”
11. Zamawianiem prenumeraty prasy dla LODR Końskowola na 2010 r.

Sprawozdanie z działalności wydawniczej w 2009 r.

L.p.	Temat zadania	Końskowola		Oddział Rejowiec		Oddział Sitno		Razem		Razem	
		Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba numerów w	Średni miesięczny nakład
I.	Druk miesięcznika „Lubelskie Aktualności Rolnicze” w egz.	34490	15485	16650	66625	11	6056				
II.	Wydano usługowo gazetę w egz.	-	OKSZA 7200	Wiesci Gminne 3500	10700	-	-				

B. Wydawnictwa nieperiodyczne

L.p.	Temat zadania	Końskowola		Oddział Grabanów		Oddział Rejowiec		Oddział Sitno		Razem	
		Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)	Liczba tytułów	Łączny nakład (egz.)
1	Wydano broszury	2	1000	1	500	5	1200	7	850	15	3550
	Wznowienia broszur	2	600	-	-	-	-	-	-	2	600
2	Wydano foldery	1	10300	1	2000	1	2650	3	12300	6	27250
3	Opracowanie i druk afiszy	12	2178	2	3016	2	709	-	-	16	5903
4	Opracowanie i druk zaproszeń	19	5004	6	830	10	2499	2	950	37	9283
5	Pozostała działalność wydawnicza (usługi, druki, wizytówki, pisma firmowe, zaświadczenia o ukończeniu kursów)	15	5509	4	11500	7	3004	13	51978	39	71991
6	Zdjęcia cyfrowe	114	7700	-	-	-	1811	-	-	114	9511

Tabela 2

Zestawienie form pracy doradczej zrealizowanych w 2009 roku w LODR Końskowola

		Ilość											Usługi doradcze	
		Szkolenia stacjonarne	Szkolenia wyjazdowe	Zadania upowszechnieniowe	Lustracje zadań	Instruktaż indywidualny	Kursy	Konkursy	Olimpiady	Artystyki	Audycje radiowe i telewizyjne	Broszury		Kluby 4-H
Końskowola - działy	P	80	6	113	536	1195	2	3		52		8		1188
	W	76	13	116	509	2830	3	12		96	37	8		1484
Janów Lubelski	P	40		82		1615	5							806
	W	48	7	82		2040	24	5		1			1	1265
Kraśnik	P	54	2	102		1 700	10	11		1				679
	W	68	9	102		2 469	43	18		2	3			1360
Lubartów	P	52		102		1100	5						1	708
	W	55	6	112		1587	24	1			2		1	1613
Lublin	P	43		82		1200	9			7			2	990
	W	48	2	82		1879	14			7	7		2	1708
Bychawa	P	27	4	52		184	3							556
	W	36	4	62		1649	17			1			2	1102
Bełżyce	P	25		52		920	5			9				708
	W	31	1	52		1789	20	3		9	2			713
Łęczna	P	35		72		990	2	3		2				889
	W	40		72		1467	11	18		2				1125
Opole Lubelskie	P	29		62		800	2				0			504
	W	30	4	62		1533	29			1	2			748
Puławy	P	38		67		1920	4			1				494
	W	54	1	91		2625	11	3		9	1			1074
Ryki	P	35	2	72		820	2			2				631
	W	39	3	72		1044	7			3				849
Piaski	P	26	3	52		910	5	0	0	2	0	0	1	816
	W	34	3	52		1810	13			26	1		1	1138
RAZEM Końskowola:	P	484	17	910	536	13354	54	17	0	76	0	8	4	8969
	W	559	53	957	509	22722	216	60	0	157	55	8	7	14179
Grabanów Zespoły	P	25		53	164	530	3	5		28	3	2		696
	W	48	2	79	174	2831	3	6		104	5	4	1	1696
Biała Podlaska	P	40		82		810	10			1		1		820
	W	45	3	92		2585	23	3		1	1	1		1588
Wisznice	P	51		102		1230	5	3		10		1		1014
	W	54		102		2441	18	3		10	1			1414
Łuków	P	45	3	92		775	5	2		3			1	552
	W	50	3	97		3069	17	3		14			1	1548
Parczew	P	35		72		878	3			3				699
	W	39	1	72		2238	13			5	2			856
Radzyń Podlaski	P	32		62		748	3			1				627
	W	41	2	67		1603	16			4	1			1405
RAZEM Grabanów:	P	228	3	463	164	4971	29	10	0	46	3	4	1	4408
	W	277	11	509	174	14767	90	15	0	138	10	5	2	8507

		Ilość											Usługi doradcze	
		Szkolenia stacjonarne	Szkolenia wyjazdowe	Zadania upowszechnieniowe	Lustracje zadań	Instruktaż indywidualny	Kursy	Konkursy	Olimpiady	Artykuły	Audycje radiowe i telewizyjne	Broszury		Kluby 4-H
Rejowiec Zespoły	P	42	2	58	127	560	1	6		17		4		755
	W	56	4	57	171	2001	5	20		23	9	4		1203
Chełm	P	55		112		1100	5			12				1263
	W	58		122		2272	34			12	5			1767
Krasnystaw	P	35		72		778	7			7				686
	W	51	1	92		2403	34			7	1			1388
Włodawa	P	35	3	72		990	4	2		7			1	696
	W	40	5	74		2602	12	5		8			1	1628
RAZEM Rejowiec:	P	167	5	314	127	3428	17	8	0	43	0	4	1	3400
	W	205	10	345	171	9278	85	25	0	50	15	4	1	5986
Sitno Zespoły	P	35	1	78	254	1098	1	1	1	19		4		983
	W	87	8	87	272	3048	3	3	1	58	12	6		5251
Biłgoraj	P	58		112		1400	5			3				1138
	W	63	5	112		2737	31			4				1959
Hrubieszów	P	67		102		860	9	1		2		1		1051
	W	69	5	102		1726	44	1		1				2534
Tomaszów Lubelski	P	52		102		968	1			1				688
	W	56	3	92		4363	7			1				2603
Zamość	P	88		172		3260	9			17				1081
	W	94		162		4651	53			11				2658
RAZEM Sitno:	P	300	1	566	254	7586	25	2	1	42	0	5	0	4941
	W	369	21	555	272	16525	138	4	1	75	12	6	0	15005
RAZEM LODR:	P	1179	26	2253	1081	29339	125	37	1	207	3	21	6	21718
	W	1410	95	2366	1126	63292	529	104	1	420	92	23	10	43677

3. DZIAŁ SYSTEMÓW PRODUKCJI ROLNEJ, STANDARDÓW JAKOŚCIOWYCH I DOŚWIADCZALNICTWA

I. Część opisowa

W 2009 r. zadania doradcze w zakresie agrotechniki, ogrodnictwa, zootechniki i ekologii, oraz ochrony środowiska realizowało ogółem 206 specjalistów, w tym 163 zatrudnionych w Zespołach Doradztwa Rolniczego na terenie województwa, 16 specjalistów branżowych zatrudnionych w Końskowoli - oraz 27 w pozostałych Oddziałach LODR. Zadania doradcze były realizowane w formie szkoleń, prac doświadczalnych w sadzie i na polu doświadczalno - wdrożeniowym LODR w Końskowoli, zadań o charakterze wdrożeniowo - upowszechnieniowym w gospodarstwach rolnych – wykonano ich ogółem 1679, to jest o 67 więcej w stosunku do planu, oraz innych działań doradczych na rzecz rolników ubiegających się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Jednym z celów nowych działań podejmowanych w 2009 r. było dostosowywanie gospodarstw do aktualnych przepisów w zakresie tzw. wzajemnej zgodności, stanowiących warunek niezbędny do ubiegania się o płatności w zakresie modernizacji gospodarstw i programów rolnośrodowiskowych. Temu celowi służyły szkolenia, oraz prace innowacyjne wdrażane w gospodarstwach rolnych. Działalność dydaktyczno-szkoleniowa polegała na organizowaniu seminariów wojewódzkich, a także szkoleń i instruktaży dla producentów i doradców terenowych LODR. Ogółem zrealizowano 32 seminaria wojewódzkie, w których wzięło udział 2391 osób, zorganizowano 908 szkoleń stacjonarnych dla 19613 osób i 63 szkolenia wyjazdowe dla 1459 uczestników. W ramach dostosowywania gospodarstw do aktualnych przepisów związanych z poprawą jakości procesów technologicznych przeprowadzono 398 kursów chemizacyjnych organizowanych przez Zespoły Doradztwa Rolniczego dla 12797 osób. Specjaliści branżowi przeprowadzili 428 wykładów na szkoleniach specjalistycznych oraz kursach chemizacyjnych, dla operatorów sprzętu oraz dla gospodarstw ekologicznych, organizowanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Ponadto prowadzone było doradztwo rolnicze z zakresu produkcji roślinnej, sadownictwa, szkółkarstwa i warzywnictwa oraz produkcji zwierzęcej i zagadnień ekologicznych w siedzibach LODR i w terenie bezpośrednio dla zainteresowanych rolników: osobiście, telefonicznie, listownie i drogą elektroniczną. Udzielono ogółem 43786 udokumentowanych porad dla rolników. We wszystkich Oddziałach LODR zorganizowano tzw. Dni Otwartych Drzwi, odbyły się wystawy, pokazy i konkursy rolnicze. W dn. 3 – 5 lipca została zorganizowana XXIII Wojewódzka Wystawa Zwierząt Hodowlanych Sitnie. Działalność doradcza była upowszechniana poprzez opracowywanie artykułów i zaleceń do miesięcznika Lubelskie Aktualności Rolnicze, oraz innych wydawnictw, jak również broszur i ulotek, a także nagrywanie audycji i udzielanie wywiadów do radia, telewizji i prasy, oraz przyjmowanie i oprowadzanie wycieczek polskich i zagranicznych po obiektach LODR wchodzących w skład ścieżki dydaktycznej – Ekotrasa w sadzie, na polu doświadczalno – wdrożeniowym, oraz w pasiece hodowlanej. Specjaliści podnosili własne kwalifikacje uczestnicząc w konferencjach, kursach e-learningowych i seminariach organizowanych przez placówki naukowo-badawcze, oraz Krajowe Centrum Doradztwa w Radomiu w zakresie wprowadzania w gospodarstwach systemu wzajemnej zgodności (cross-compliance).

Produkcja roślinna

Głównym celem działalności doradczej w zakresie produkcji roślinnej było wdrażanie nowoczesnych, ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji podstawowych gatunków roślin rolniczych. Tym zagadnieniom poświęcono

tematykę szkoleń specjalistycznych, oraz prac wdrożeniowo – upowszechnieniowych, realizowanych w gospodarstwach rolnych i w obiektach LODR. Ogółem agrotechnicy przeprowadzili 200 szkoleń stacjonarnych dla 3934 uczestników, 31 szkoleń wyjazdowych dla 753 uczestników, oraz 7 kursów dla operatorów kombajnów rolniczych dla 234 osób, wykonano 385 badań technicznych opryskiwaczy rolniczych w stacji atestacji opryskiwaczy w Sitnie. Tematyka prac wdrożeniowych dotyczyła zarówno poprawy agrotechniki, w tym zabiegów uprawowych, zasad ochrony roślin i wykorzystania potencjału genetycznego nowych odmian, jak również poprawy warunków umożliwiających osiągnięcie optymalnej wydajności roślin uprawnych dzięki uregulowaniu odczynu gleby i wprowadzeniu zrównoważonego nawożenia. Ogółem w 2009 r. zrealizowano 599 wdrożeń i upowszechnień w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Istotnym elementem popularyzacji dobrych praktyk w rolnictwie było organizowanie wystaw rolniczych jak np. wystawy dożynkowe, Lubelskie Targi Rolne, wystawa „Z pól, sadów i ogrodów”, realizacja ścisłych doświadczeń polowych w ramach porejestrowego doświadczalnictwa terenowego, powiatowe „dni otwartych drzwi” jak również popularyzacja zagadnień rolniczych w mediach poprzez współpracę z regionalnymi ośrodkami radia, telewizji oraz prasę rolniczą. Większość tematów doradczych zrealizowano we współpracy z instytutami, uczelniami rolniczymi, oraz ważniejszymi krajowymi firmami nasiennymi. We współpracy z Urzędem Marszałkowskim w ramach realizacji programu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich zorganizowano konferencję „Odnawialne źródła energii szansą na rozwój Lubelszczyzny – Rozwój biogazowni rolniczych”. W ramach planowych zadań prowadzono ocenę przezimowania roślin, monitoring zaawansowania zbioru zbóż i rzepaku oraz wstępną ocenę plonowania ziemniaków na terenie województwa, oraz ocenę jakości technologicznej ziarna zbóż we współpracy z Instytutem Biotechnologii przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie.

Produkcja ogrodnicza

Zadaniem specjalistów ds. produkcji ogrodniczej było przede wszystkim wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii w sadownictwie oraz warzywnictwie, uzasadnionych ekonomicznie i bezpiecznych dla środowiska. Działania doradcze prowadzono w sadach ziarnkowych (jabłonie, grusze), pestkowych (wiśnie), na plantacjach krzewów jagodowych (porzeczki czarne, czerwone, maliny, aronia) oraz na plantacjach truskawek. W sadzie doświadczalno – wdrożeniowym przeprowadzono praktyczne pokazy kombajnowego zbioru wiśni, oraz leszczyny. W terenie przeprowadzono pokazy mechanicznego zbioru owoców malin i wiśni. Ogółem przeprowadzono 83 szkolenia stacjonarne dla 2352 osób i 8 szkoleń wyjazdowych dla 166 osób, zrealizowano 173 prace wdrożeniowo – upowszechnieniowe. Ponadto zorganizowano 3-dniowy krajowy kurs dla nauczycieli ogrodnictwa, dotyczący wprowadzania nowości w szkółkarstwie owocowym i ozdobnym, w którym wzięło udział 35 nauczycieli zawodu.

Produkcja zwierzęca

Specjaliści ds. produkcji zwierzęcej realizowali prace upowszechnieniowe z zakresu chowu i hodowli bydła mlecznego oraz mięsnego, trzody chlewnej, drobnego inwentarza, budownictwa inwentarskiego i pszczelarstwa. Zadania prowadzono w formie szkoleń i wdrożeń zootechnicznych, demonstracji oraz porad specjalistycznych dla rolników. Ogółem przeprowadzono 202 szkolenia dla 3934 uczestników, oraz 15 szkoleń wyjazdowych, w których wzięło udział 321 rolników, oraz wykonano 490 prac wdrożeniowo – upowszechnieniowych w gospodarstwach indywidualnych. Praca doradcza koncentrowała się na poprawie efektywności produkcji zwierzęcej, która w dużym stopniu zależy od żywienia, warunków utrzymania, organizacji rozrodu w stadzie, jak również wartości genetycznej zwierząt. Ponadto w 2009 r. wdrażano program zwalczania choroby

Aujeszky'ego w Polsce. Istotnym zadaniem dla doradców było czynne uczestnictwo w akcji informacyjno-szkoleniowej dla rolników utrzymujących trzodę chlewną. Zadania doradców w zakresie budownictwa i mechanizacji produkcji zwierzęcej wynikały z konieczności dostosowania budynków inwentarskich i obiektów towarzyszących oraz gospodarki odchodami zwierzęcymi do wymogów ochrony środowiska oraz dobrostanu zwierząt. Ważnym działaniem była również pomoc rolnikom w przygotowywaniu dokumentacji w celu uzyskania dofinansowania z programu PROW 2007-2013. W związku z rosnącymi wymogami w zakresie dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa żywności i pasz kontynuowano współpracę z takimi jednostkami, jak: Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „Polsus”, Państwowa Inspekcja Weterynaryjna, Uniwersytet Przyrodniczy, Lubelska Izba Rolnicza, jak również z firmami paszowymi, dystrybutorami maszyn i urządzeń do produkcji zwierzęcej, mleczarniami i zakładami mięsnymi. Działalność doradcą popularyzowano poprzez audycje radiowe, telewizyjne, oraz na łamach prasy. Opracowano 6 broszur i 2 ulotki o tematyce zootechnicznej. Ponadto w 2009 r. nominowano gospodarstwa do Krajowej VI edycji Konkursu – Plebiscytu „Producent, Hodowca Trzody Chlewnej 2009” oraz Krajowej VI edycji Konkursu - Plebiscytu „Producent, Hodowca Bydła 2009”.

Ekologia

W ramach planu na 2009 r. realizowane były zadania, których celem jest poprawa stanu sanitarnego gospodarstw rolnych, a także zachowanie walorów środowiska przyrodniczego obszarów wiejskich. Zadania statutowe dotyczyły produkcji żywności metodami ekologicznymi, programu rolnośrodowiskowego, budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, budowy płyt obornikowych, zbiorników na gnojówkę oraz odnawialnych źródeł energii. Informacje z dziedziny ekologii i ochrony środowiska były promowane w formie artykułów w Lubelskich Aktualnościach Rolniczych i innych wydawnictwach lokalnych. Ogółem zrealizowano 94 szkolenia dla 1680 uczestników, oraz 9 szkoleń wyjazdowych dla 219 uczestników. Ponadto w ramach programu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich we współpracy z Urzędem Marszałkowskim zrealizowano wojewódzki konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne, konferencję podsumowującą i ekofestyn, oraz wyjazd do gospodarstw ekologicznych położonych na terenie woj. Lubelskiego. W ramach prac wdrożeniowo-upowszechnieniowych zrealizowano 417 zadań w gospodarstwach rolnych z 6 tematów. Celem tych zadań było wprowadzenie do praktyki teoretycznych rozwiązań w gospodarstwach stosujących ekologiczne metody produkcji, pomoc w przejściu z produkcji konwencjonalnej na technologie ekologiczne, analiza i instruktaż w przystosowaniu gospodarstw do minimalnych zasad wzajemnej zgodności (cross compliance), wykorzystanie alternatywnych źródeł energii w gospodarstwach wiejskich oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dział w Końskowoli realizował zadania z zakresu edukacji ekologicznej rolników oraz dzieci i młodzieży. Obiekt dydaktyczny (Ekotrasa) stwarzał możliwość przyjmowania osób indywidualnych oraz grup zorganizowanych i upowszechniania wiedzy z zakresu ekologicznej produkcji rolnej i ochrony środowiska. W 2009 roku podjęto ścisłą współpracę ze szkołami z całej Polski.

II. *Działalność doradcza*

Tematy prac wdrożeniowo - upowszechnieniowych

Produkcja roślinna

- 1/R Wdrażanie nowoczesnych, ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej
- 2/R Poprawa produktywności poprzez ograniczenie zakwaszenia gleb
- 3/R Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności gleby oraz właściwy płodozmian i uprawę poplonów
- 4/R Uprawa i wykorzystanie roślin na cele energetyczne
- 5/R Adaptacja budynków gospodarskich na cele magazynowe
- 6/R Dobór maszyn i urządzeń w nowoczesnych technologiach uprawy i zbioru roślin

Produkcja ogrodnicza

- 1/O Nowoczesny sad ziarnkowy
- 2/O Nowoczesny sad pestkowy
- 3/O Nowoczesna plantacja krzewów jagodowych
- 4/O Nowoczesna uprawa truskawek w gruncie
- 5/O Nowoczesna uprawa truskawek pod osłonami
- 6/O Nowoczesna uprawa warzyw polowych
- 7/O Nowoczesna uprawa warzyw pod osłonami
- 8/O Towarowa uprawa leszczyny wielkoowocowej

Produkcja zwierzęca

- 1/Z Poprawa efektywności produkcji mleka
- 2/Z Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości
- 3/Z Efektywna produkcja prosiąt
- 4/Z Produkcja tuczników wysokiej jakości
- 5/Z Podnoszenie efektywności produkcji drobnego inwentarza w gospodarstwach drobotowarowych
- 6/Z Poprawa dobrostanu zwierząt zgodnie z wymogami UE.
- 7/Z Budowa urządzeń do przechowywania odchodów zwierzęcych zgodnie z przepisami ochrony środowiska
- 8/Z Poprawa efektywności produkcji pszczelarskiej

Produkcja ekologiczna

- EOŚ 1/ Poprawa dochodowości gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne
- EOŚ 2/ Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym
- EOŚ 3/ Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym
- EOŚ 4/ Uprawa roślin energetycznych na potrzeby gospodarstwa
- EOŚ 5 / Dostosowanie gospodarstwa do zasad wzajemnej zgodności
- EOŚ 6/ Poprawa stanu sanitarnego gospodarstwa wiejskiego

III. Działalność oświatowa / ważne szkolenia, seminaria, kursy /

Produkcja roślinna

Lp.	Temat
1.	Aktualne zagadnienia z zakresu produkcji i rynków zbytu ziemniaka
2.	Nowe technologie w uprawie zbóż
3.	Nowe technologie w uprawie rzepaku
4.	Postęp hodowlany i produkcja surowca chmielowego w systemie zrównoważonego rolnictwa
5.	Doskonalenie technologii produkcji kukurydzy
6.	Technologia uprawy zbóż połączona z prezentacją doświadczeń odmianowych
7.	Czynniki warunkujące plonowanie zbóż
8.	Odnawialne źródła energii – perspektywy rozwoju

Produkcja ogrodnicza

Lp.	Temat
1.	Nowe wyzwania w uprawie porzeczek – odmiany, ochrona, nawożenie
2.	Monitoring chorób i szkodników w uprawach warzyw
3.	Uprawa malin i truskawek pod osłonami
4.	Produkcja sadownicza a wymagania cross-compliance
5.	Rys historyczny rozwoju sadownictwa w Polsce z uwzględnieniem Lubelszczyzny
6.	Choroby grzybowe drzew owocowych
7.	Nowoczesne technologie w uprawie maliny i jeżyny
8.	Nawożenie warzyw polowych z uwzględnieniem nawozów nowej generacji

Produkcja zwierzęca

Lp.	Temat
1.	Budowa i modernizacja budynków inwentarskich
2.	Rozród bydła
3.	Organizacja produkcji świń – warunki utrzymania, zasady żywienia
4.	Pszczelarstwo
5.	Żywienie bydła mięsnego, cross compliance dotyczące tej branży
6.	Forum nauki i praktyki dla hodowców bydła
7.	Problematyka zdrowotna i poprawa efektywności bydła ras mlecznych i mięsnych w fermach oraz gospodarstwach woj. lubelskiego

Produkcja ekologiczna

L.p.	Temat
1.	Sanitacja gospodarstw wiejskich – płyty obornikowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków
2.	Alternatywne źródła energii – rośliny energetyczne, kolektory słoneczne
3.	Produkcja żywności metodami ekologicznymi
4.	Zasady przestawiania gospodarstw z konwencjonalnych na ekologiczne
5.	Podstawy rolnictwa ekologicznego
6.	Zasady wdrażania programu rolno środowiskowego
7.	Ochrona środowiska
8.	Program usuwania wyrobów azbestowych na terenie woj. lubelskiego

IV. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa

/ broszury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy /

Lp.	Opis zadania
1.	Uprawa ziemniaka na cele jadalne
2.	Towarowa uprawa porzeczek
3.	Uprawa kapustnych
4.	Uprawa malin
5.	Higiena produkcji mleka
6.	Choroby pszczół
7.	Przepisy prawne i zasady produkcji roślinnej w rolnictwie ekologicznym
8.	Jak uzyskać płatności rolno środowiskowe
9.	Króliki w gospodarstwie przydomowym
10.	Wykaz gospodarstw ekologicznych na Lubelszczyźnie
11.	Lokalne zachowawcze rasy bydła
12.	Orzech włoski
13.	Rośliny poplonowe
14.	Racjonalna gospodarka pałakach i pastwiskach
15.	Żywienie krów
16.	Zapylanie upraw rolniczych przez pszczoły (ulotka)
17.	Zapobieganie zatruciom pszczół (ulotka)
18.	Artykuły do Lubelskich Aktualności Rolniczych
19.	Dzień Otwartych Drzwi LODR
20.	Dożynki Wojewódzkie
21.	„Z lasów, pól i ogrodów” – Kazimierz Dolny
22.	Udzielanie informacji, wywiadów dla prasy, radia i telewizji

V. Usługi zewnętrzne / odpłatne / wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Opis zadania	Ilość wykonanych usług
Prowadzenie kursów kwalifikacyjnych:	
- chemizacyjnych	398
- kombajnistów	7
- ekologiczne	5
- inne/ wymienić/	3
* sporządzanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych – biznesplany	155
* wypełnianie wniosków	
- płatności bezpośrednie	18386
- ułatwienie startu młodym rolnikom	35
- renty strukturalne	0
- modernizacja gospodarstw rolnych	163
- wnioski o płatność z modernizacji	161
- różnicowanie działalności	3
- wnioski o płatność z różnicowania	3

- plany rolnośrodowiskowe	1091
- wnioski rolnośrodowiskowe- realizacja	4810
- inne wnioski	504
atestacja opryskiwaczy, próby laboratoryjne	4537
* inne usługi / wymienić / książki FADN	356

VI. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR:

a) szkolenia, seminaria, konferencje prowadzone dla specjalistów LODR

Temat-zadanie	Ilość	Forma	Okres realizacji	Nazwisko i imię prowadzącego
Cykliczne szkolenia branżowe dla doradców LODR	30	Szkolenia,	2009	Specjaliści LODR

VII. Podnoszenie własnych kwalifikacji zawodowych

Temat kształcenia	Organizator kształcenia	Forma kształcenia	Okres realizacji
Zagadnienia z zakresu produkcji roślinnej, ogrodniczej, zwierzęcej, oraz ekologii i ochrony środowiska, w tym: obsługa programów komputerowych dla doradców – systemy wspomagania decyzji, projektowanie ogrodów, nauka języków obcych, sporządzanie planów nawozowych, metodyka szkolenia dorosłych, pozyskiwanie funduszy unijnych, identyfikacja siedlisk łąkowych	Instytuty branżowe i Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie i Radomiu	Konferencje i seminaria	2009

VIII. Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących

Ocena przezimowania roślin, wstępna ocena plonowania roślin, monitoring zbioru zbóż i rzepaku, ocena jakości technologicznej ziarna, przygotowanie informacji branżowych dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Urzędu Statystycznego w Lublinie, współpraca z Lubelską Izbą Rolniczą i jednostkami samorządowymi, z instytutami branżowymi i uczelniami rolniczymi, organizacjami związkowymi i firmami działającymi na rzecz rolnictwa, współpraca z CDR w Brwinowie, z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej (OSN Komarówka Podlaska), SDOO Cicibór.

Tabela nr 3

Zestawienie metod doradczych zrealizowanych w 2009 roku z zakresu Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych i Doswiadczalnictwa

Main data table with multiple columns for different regions (Lubelski, Lublinski, etc.) and rows for various advisory methods like 'Szkolenia straconym' and 'Audyt ekologiczny'.

ZAKŁAD GOSPODARSTWA

4. DZIAŁ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, WIEJSKIEGO GOSPODARSTWA DOMOWEGO I AGROTURYSTYKI

I. *Przygotowanie projektów:*

Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełniania przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych – FAPA (Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa) – EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Oś I. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, działanie 111 „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” (2 517 294 PLN)

Produkcja mięsa wysokiej jakości szansą opłacalności produkcji – FAPA (Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa) – EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Oś I. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, działanie 111 „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” (697 209 PLN)

EUROszansa dla Lubelszczyzny – budowanie konsensusu społecznego na rzecz zrównoważonego rozwoju subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego: Nałęczów – Puławy – Kazimierz Dolny – Szwajcarsko-Polski Program Współpracy w ramach obszaru tematycznego: Inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego obszarów peryferyjnych i słabo rozwiniętych, Priorytet 1. Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform na programy realizowane na obszarach koncentracji geograficznej (*partner ze Starostwem Powiatowym w Puławach – lista rezerwowa*)

Dziedzictwo Lubelszczyzny a reorientacja zawodowa rolników – EFS – PO KL Działanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (*odrzucony z przyczyn formalnych*)

Wspólne działanie drogą do integracji i rozwoju lokalnych społeczności - Europejski Fundusz Społeczny – PO KL Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Edukacja i integracja drogą do zmiany jakości życia - Europejski Fundusz Społeczny – PO KL Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Ochrona różnorodności gatunkowej cennych przyrodniczo siedlisk na użytkach rolnych na obszarach Natura 2000 w województwie lubelskim - Szwajcarsko-Polski Program Współpracy w ramach obszaru tematycznego: Bioróżnorodność i ochrona ekosystemów oraz wsparcie trans granicznych inicjatyw środowiskowych., Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura (*partnerstwo z IUNG w Puławach*)

Ochrona i promocja ekosystemów obszaru Przełomu Środkowej Wisły i Pradoliny Wieprza podstawą zróżnicowanego rozwoju ekoturystyki na Lubelszczyźnie - Szwajcarsko-Polski Program Współpracy w ramach obszaru tematycznego: Bioróżnorodność i ochrona ekosystemów oraz wsparcie transgranicznych inicjatyw środowiskowych., Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura (partnerstwo ze Starostwem Powiatu Puławskiego)

Sekretariat Regionalny Województwa Lubelskiego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich –

- Konferencja „Produkt regionalny a działalność Lokalnych Grup Działania” (10 000 PLN)
- Wyjazdy studyjne: na Ziemię Sejneńską i Litwę, na Polski Spisz i do Niemiec, po województwie lubelskim (157 000 PLN + wyjazd ekolog. po woj. lubelskim)

II. Działalność doradcza

Tematy prac wdrożeniowo- upowszechnieniowych - plan 321/ realizacja 372

PiAW/1 – Poprawa dochodowości gospodarstw poprzez różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – plan 131 / realizacja 159

A rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – plan 48/realizacja 66

B agroturystyka i turystyka wiejska – plan 83// realizacja 93

PiAW/2 – Aktywizacja społeczności wiejskiej – plan 80/realizacja 95

A współpraca z organizacjami pozarządowymi, samorządami, LGD, KGW – plan 65/realizacja 78

B praca z dziećmi i młodzieżą – plan 15/realizacja 17

PiAW/3 – Poprawa standardu i jakości życia w wiejskim gospodarstwie domowym - plan 61/realizacja 60

A estetyzacja wsi i zagrody wiejskiej – plan 42/realizacja 40

B promowanie zdrowego stylu życia – plan 19/realizacja 20

PiAW/4 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego – plan 49/realizacja 58

A izby regionalne, poezja ludowa, folklor, zwyczaje i obrzędy ludowe – plan 16/realizacja 21

B produkty lokalne, regionalne i tradycyjne – plan 33/realizacja 37

III. Działalność oświatowa /szkolenia, seminaria, kursy/

Lp.	Temat	Ilość Plan/wykonanie	Forma	Organizacja / ilość uczestników	Okres realizacji
1.	Produkt regionalny i tradycyjny a działalność LGD	1/1	Forum i kiermasz	UW w Lublinie / 224 osoby	I półrocze
2.	Żywnienie a choroby cywilizacyjne	1/1	seminarium	Sitno / 50 osób	II półrocze
3.	Aktywizacja społeczności wiejskiej do podejmowania wspólnych przedsięwzięć	1/1	seminarium	Rejowiec / 145 osób	IV kwartał
4.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego	1/1	seminarium	Grabanów / 86 osób	IV kwartał
5.	PROW 2007-2013	0/1	seminarium	Grabanów / 106 osób	II półrocze
6.	Agroturystyka i turystyka wiejska – zasady podejmowania i prowadzenia działalności	20/27	szkolenie	27/689	I-XII
7.	Estetyzacja wsi i zagrody wiejskiej	18/26	szkolenie	26/537	I-XII
8.	Promowanie zdrowego stylu życia, zdrowe racjonalne żywienie	25/41	szkolenie	41/864	I-XII
9.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego.	18/42	szkolenie	42/891	I-XII
10.	Mała przedsiębiorczość, w tym poszukiwanie alternatywnych lub dodatkowych źródeł dochodu oraz uruchamianie działalności gospodarczej	15/27	szkolenie	27/551	I-XII
11.	PROW 2007 – 2013	66/85	szkolenie	85/1783	I-XII
12.	Aktywizacja społeczności wiejskiej, w tym program LEADER	8/31	szkolenie/ warsztaty	31/582	I-XII
13.	Wyjazd studyjny po woj. lubelskim dla partnerów KSOW	1	szkolenie wyjazdowe	1/40	I-XII
14.	Wyjazd studyjny na Ziemię Sejneńską i na Litwę dla partnerów KSOW	1	szkolenie wyjazdowe	1/39	I-XII

15.	Wyjazd studyjny na Polski Spisz i do Niemiec dla partnerów KSOW	1	szkolenie wyjazdowe	1/40	I-XII
16.	Wyjazdy szkoleniowe	8/21	szkolenia wyjazdowe	21/761	I-XII
17.	Kursy agroturystyczne	8/12	kurs	12/332	I-XII
18.	Kurs z zakresu profilaktyki zdrowotnej	0/1	kurs	1/15	I-XII
19.	Kursy żywieniowe	0/8	kurs	8/205	I-XII

Ilość instruktaży:

- indywidualny plan 4081 / wykonanie 11162

IV. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa
/ broszury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy /

Lp.	Opis zadania	Ilość Plan/wykonanie	Okres realizacji
1.	<i>Artykuły do Lubelskich Aktualności Rolniczych Rynek i innych wydawnictw</i>	44/102	I-XII
2.	<i>Przetwory domowe – broszura O/Rejowiec</i>	1/1	I-XII
3.	<i>Śpiwnik agroturystyczny – broszura O/Sitno</i>	1/1	I-XII
4.	<i>Przedsiębiorczość – broszura O/Grabanów</i>	1/1	I-XII
5.	<i>Estetyczna wieś i zagroda – konkursy gminne i powiatowe</i>	10/14	I-XII
6.	<i>Zielone Lato - konkurs agroturystyczny</i>	1/2	I-XII
7.	<i>Kluby 4H - konkurs</i>	2/8	I-XII
8.	<i>„Produkt tradycyjny”, „Nasze kulinarne dziedzictwo” - konkursy</i>	6/13	I-XII
9.	<i>Wystawy, festyny, imprezy organizowane przez LODR i inne instytucje: DOD w Końskowoli, Grabanowie, Rejowcu, Sitnie; dożynki wojewódzkie, powiatowe i gminne, Święto Jesieni w Kazimierzu Dolnym, Święto Malin, Święto Pszczelarzy, Święto Kaszy, Chmielaki, Święto Jabłoni</i>	28/59	I-XII

V. Usługi zewnętrzne / odpłatne / wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Opis zadania	Plan/wykonanie	Okres realizacji
Prowadzenie kursów kwalifikacyjnych: - chemizacyjne - agroturystyczne - żywieniowe - inne /wymienić/	12/57	I półrocze
Usługi doradcze :		
* sporządzanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych - biznesplanów	3/22	I półrocze
* wypełnianie wniosków: - płatności bezpośrednie - ułatwienie startu młodym rolnikom - renty strukturalne - modernizacja gospodarstw rolnych - wnioski o płatność z modernizacji - różnicowanie działalności - wnioski o płatność z różnicowania - plany rolnośrodowiskowe - wnioski rolnośrodowiskowe- realizacja - tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw inne / wymienić/	2737/5786 2345/4795 9/5 12/0 21/46 21/42 27/30 17/14 48/186 233/618 4/50	I półrocze
* inne usługi / wymienić / atestacja opryskiwaczy	10/149	
Prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej	76/87	

VI. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR:

a) szkolenia, seminaria, konferencje prowadzone dla specjalistów LODR

Temat-zadanie	Ilość	Forma	Okres realizacji	Nazwisko i imię prowadzącego
Aktywizacja społeczności wiejskiej - warsztaty pisania wniosków o małe granty; Oś IV Leader; realizacja zadań KSOW	4	szkolenie /warsztaty	I-XII	Magdalena Maziarczyk Marzena Szymaszek Magdalena Marczuk Barbara Ścibior
Zachowanie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego	1	szkolenie/ warsztaty	I-XII	Marzena Szymaszek

Mała przedsiębiorczość jako alternatywne źródło dochodu w gospodarstwach rolnych; Zmiany w podatkach na 2010r.	2	szkolenie	I-XII	Krystyna Laskowska
Możliwości ubiegania się gospodarstw rolnych o środki finansowe z funduszy PROW 2007-2013	6	szkolenie	I-XII	Marzena Szymaszek Zofia Puchacz Liliana Gardiasz Agnieszka Sęczyk Krystyna Laskowska Bożena Warda Magdalena Marczuk Karol Ćwikła Danuta Sobich Małgorzata Koziół

VII. Podnoszenie własnych kwalifikacji zawodowych

Temat kształcenia	Organizator kształcenia	Forma kształcenia	Okres realizacji
Fundusze: PROW, RPO, POKL, KSOW, INTERREG, Szwajcarsko – Polski Program Współpracy	LODR Końskowola	szkolenie	I-VI
Warsztaty szkoleniowe nt. Program Integracji Społecznej		warsztaty	I-VI
Komputerowe zarządzanie gospodarstwem rolnym	CDR Brwinów	kurs e-learningowy	I-VI
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	ZDR Lublin	szkolenie	I-VI
Tworzenie i Rozwój Mikroprzedsiębiorstw	ZDR Lublin	szkolenie	I-VI
Doradca Rolny ekspertem wspierającym beneficjentów osi 4 PROW 2007-2013, w zakresie działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”	CDR Kraków	warsztaty	I-VI
Szkolenie dla doradców rolnośrodowiskowych -nowe programy RS	Fundacja Natura dla człowieka	szkolenie i warsztaty	I-VI
Udział w III Kongresie Odnowy Wsi w Podlesicach	KSOW	kongres	I-VI
Koordinator – skuteczny lider – nauka pisania wniosków		szkolenie, warsztaty	II-V
Forum Rozwoju Przedsiębiorczości (Forum KSOW Produkt regionalny i tradycyjny a działalność Lokalnych Grup Działania)	LODR Końskowola	szkolenie	IV

Studia magisterskie	UP Wydział NR w Zamościu		I-XII
Dostosowanie gospodarstw rolnych do spełniania standardów CC – szkolenie uzupełniające	CDR Radom	szkolenie + warsztaty	V-VII
Kurs e-learnigowy -, uprawnienia na doradcę rolno- środowiskowiskowego	CDR Brwinów	kurs e-learnigowy, warsztaty terenowe	II-VI
Dopłaty bezpośrednie – Zasady wypełniania wniosków w 2009r.	LODR; ARiMR BP Biała Podlaska	szkolenie	III/2009
Aktualizacja PROW 2007-2013 Oś I i III	LODR w Końskowoli	szkolenie	III-VI/2009
Rachunkowość rolna polski FADN	LODR O/Grabanów	szkolenia	I-V/2009
Szkolenie i warsztaty przyrodnicze dla doradców rolnośrodowiskowych	Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	seminarium, warsztaty przyrodnicze	VI/2009
Kurs e-learningowy „Rozwój obszarów wiejskich”	CDR Brwinów	kurs	
Podyplomowe studia pedagogiczne	WSZiA w Zamościu	studia podyplomowe	
Studia niestacjonarne „Ochrona środowiska”	UP w Lublinie	Studia niestacjonarne	
Obowiązkowe ubezpieczenie upraw rolnych	LODR O/Grabanów	szkolenie	VII/2009
Modernizacja gospodarstw rolnych	LODR w Końskowoli	szkolenie	III/2009
Żywnie i choroby cywilizacyjne	LODR O/Sitno	kurs e-learningowy	VII/2009
Pakiety przyrodnicze w Programach Rolnośrodowiskowych	Poleski Park Krajobrazowy	seminarium	IX/2009
Ekonomia rolnictwa i zarządzanie gospodarstwem rolnym	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	kurs e-learningowy	IX-X/2009
Jak skutecznie napisać i zrealizować dobry projekt społeczny?	ROEFS Biała Podlaska	szkolenie	X/2009
Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących produktów rolno-spożywczych, dywersyfikacji dochodów oraz mikroprzedsiębiorstw	Agencja Rozwoju Lokalnego	wyjazd szkoleniowy	X/2009
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	Oddział Grabanów	szkolenie	X/2009
Rolnictwo ekologiczne – akty prawne i zasady prowadzenia gospodarstwa	LODR O/Grabanów	szkolenie	XI/2009
Rozliczanie projektów realizowanych z PO Kapitał Ludzki	Lubelska Fundacja Rozwoju	szkolenie	XI/2009

Produkt tradycyjny i regionalny	Firma Sopexa	konferencja	XI/2009
15-lecie agroturystyki	Lubelski Urząd Marszałkowski	konferencja	XI/2009
W krainie lubelskich produktów tradycyjnych	Lubelski Urząd Marszałkowski	konferencja	XII/2009
Partnerstwo wschodnie a rozwój polsko-ukraińskiego obszaru transgranicznego	Centrum Informacji Europejskiej Europe Direct	konferencja	XII/2009
Metodyka wsparcia doradztwa dla beneficjentów działań różnicowanie i mikroprzedsiębiorstwa składających wnioski do LGD	CDR Kraków	szkolenie	XII/2009
Forum Gospodarcze	Lubelska Fundacja Rozwoju	konferencja	XII/2009
Opracowanie studiów wykonalności dla projektów współfinansowanych w ramach RPO (współpraca międzyregionalna)	Centrum Kształcenia Proeuropejskiego PSZAiH	szkolenie	I-XII
Wdrażanie LSR – nowy etap w rozwoju obszarów wiejskich	CDR Kraków	seminarium	I - XII
Turystyka obserwacyjna a rozwój lokalny	Krasnystaw	konferencja	I - XII
Agroturystyka szansą na alternatywne źródło dochodu	Lublin	szkolenie	I- XII
Kompetencje organów LGD „Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju”	Krasnystaw	szkolenie	I - XII
Ocena wniosków, koszty kwalifikowalne i kwalifikacja do finansowania projektów w ramach wdrażania LSR	Lublin	szkolenie	I - XII

VIII. Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących:

- ✓ Opracowywanie planów pracy, sprawozdań, raportów, udział w naradach;
- ✓ Prowadzenie Regionalnego Ośrodka Informacyjno-Promocyjnego PROW 2007 – 2013;
- ✓ Realizacja zadań związanych z obsługą Centrum Kształcenia Na Odległość Na Wsiach;
- ✓ Prowadzenie Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct;
- ✓ Prowadzenie ogrodu dydaktycznego i realizacja szkoleń w ramach EKOTRASY-ścieżki dydaktycznej promującej ochronę środowiska w LODR w Końskowoli;
- ✓ Praca w Redakcji Gościniec Biański oraz stała współpraca przy redagowaniu kolumny w „Tygodniku Podlaskim”, Artykuły do gazet lokalnych: „Gościniec Biański”, „Tygodnik Podlaski”, „Moje Miasto Moja Gmina”;
- ✓ Ankiety monitorujące do działania „Wsparcie doradztwa rolniczego”;

- ✓ Wypełnienie ankiet dla potrzeb SGGW w W-wie Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej badania nt. „Poziom i wykorzystanie kapitału ludzkiego na terenach wiejskich”;
- ✓ Pomoc w wypełnieniu ankiety monitorującej dla rolników z SPO;
- ✓ Koordynowanie na poziomie Oddziału Grabanów realizacji powiatowych szkoleń "PROW 2007-2013" na zlecenie CDR Brwinów;
- ✓ Zebranie materiałów szkoleniowych oraz opracowanie w formie prezentacji multimedialnej;
- ✓ Udział w komisji konkursowej: konkurs „Bezpieczna praca w rolnictwie”- KRUS;
- ✓ Udział w komisji konkursowej: Turniej Szkół Gminy Biała Podlaska;
- ✓ Udział w komisjach konkursowych: Na najlepszą ofertę agroturystyczną z UM w Lublinie, GOK Wola Osowińska „Na potrawę wielkanocną i wielkopostną”, Stoczek Łukowski „Piękna zagroda wiejska”;
- ✓ Przygotowanie listu intencyjnego o dotację dla KGW Dubów – Seniorzy w Akcji;
- ✓ Przygotowanie wniosku o dotację dla KGW Dubów – Pożyteczne wakacje;
- ✓ Współpraca z Gminnymi Ośrodkami-uzyskanie funduszy na konkurs plastyczny dla dzieci;
- ✓ Pomoc w zorganizowaniu wyjazdów studyjnych (dla Zespołu Szkół Rolniczych w Węgrowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – wizyta studentów zagranicznych, kobiet z gminy Garbów);
- ✓ Przygotowanie planu wizyty studyjnej przedstawicieli NGO z Białorusi w ramach projektu "Poprzez kształcenie i wzmacnianie rolników do zrównoważonych społeczności wiejskich”;
- ✓ Praca w komisjach inwentaryzacyjnych;
- ✓ Wypełnianie PIT-ów rolnikom z tytułu prowadzenia rachunkowości rolnej Polski FADN;
- ✓ Opieka nad stażystami i praktykantami;
- ✓ Organizacja wizyty studyjnej rolników białoruskich w ramach projektu „Poprzez kształcenie i wzmacnianie rolników do zrównoważonych społeczności wiejskich”, realizowanego przez Stowarzyszenie „Ziarno”;
- ✓ Rejestracja w systemie informatycznym CDR planów działalności rolnośrodowiskowej sporządzonych w latach 2008-2009;
- ✓ Współpraca z jednostkami i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa:
Urząd Marszałkowski ARiMR, KRUS, PIP, Urzędy Gmin, Gminne Ośrodki Kultury, Lubelska Fundacja Rozwoju, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Centrum Informacji Turystycznej, Organizacje Pozarządowe – LGD, KGW, inne organizacje kobiece, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, inne uczelnie wyższe, Banki Spółdzielcze, Urzędy Skarbowe, IRiGŻ - Polski FADN oraz inne.

5. DZIAŁ EKONOMIKI

I. Część opisowa

W 2009 roku Dział Ekonomiki realizował zadania zgodnie z planem pracy wynikającym ze Statutu i Regulaminu Organizacyjnego:

Działania były ukierunkowane na:

1-działalność podstawową (statutową),

2-działalność zlecaną przez instytucje centralne w tym głównie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy. Działalność ta związana była z realizacją zadań wynikających ze zobowiązań członkowskich Polski w Unii Europejskiej.

Doradcy ds. ekonomiki w 2009 r. realizowali zadania w zakresie :

- a. rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- b. pomoc finansowa pochodząca ze środków funduszy unijnych i krajowych – PROW 2007-2013, kredyty preferencyjne i inne fundusze wspierające rolnictwo i obszary wiejskie,
- c. zarządzania gospodarstwem rolnym,
- d. tworzenie i funkcjonowanie grup producenckich,
- e. analiz ekonomicznych dotyczących kosztów i opłacalności produkcji rolnej,
- f. podnoszenie wiedzy ekonomicznej,
- g. podatek VAT w rolnictwie.

Zadania zawarte w planie realizowane były przez 42 osoby (tab. A) na terenie całego województwa lubelskiego, a nie jak planowano przez 45 osób. Zmiana liczby pracowników wynikała z odejścia 1 pracownika na emeryturę oraz zgonu 2 osób.

Tabela A

Pracownicy działu i teren działania.

Lp.	Dział/Zespół	Pracownicy Działu/ Zespołów	Ekonomiści w ZDR	Liczba powiatów	Liczba gmin	Liczba gosp. do współpracy (wg tematu tab. B)
1.	Końskowola	7	9	9	79	127
2.	Grabanów	4	6	4	40	77
3.	Rejowiec	3	3	3	30	43
4.	Sitno	5	5	4	47	59
5.	Razem	19	23	20	196	306

Do realizacji zadań wytyczonych w planie pracy przyjęto następujące formy i metody pracy z rolnikami:

- działalność doradczą w wybranych gospodarstwach rolnych,
- instruktaże,
- działalność oświatową (m.in., poprzez wdrażanie i upowszechnianie ustaw dotyczących rolnictwa),
- działalność informacyjną,
- promocyjno – reklamową,
- działalność usługową i administracyjną.

II. Działalność doradcza

Działalność doradcza prowadzona była w 306 gospodarstwach rolnych w których zaplanowano realizację 3 tematów upowszechnieniowych. (tab. nr B). Celem prac upowszechnieniowych było praktyczne wykorzystanie wiedzy i instrumentów ekonomicznych zmierzających do uzyskania poprawy zarządzania, organizacji i wyników finansowych w gospodarstwach objętych doradztwem ekonomicznym.

Tematy prac wdrożeniowo-upowszechnieniowych

EiR / 1 Wykorzystanie przez producentów rolnych rachunku ekonomicznego w prowadzonym gospodarstwie rolnym.

EiR / 2 Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych.

EiR / 3 Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów :

- a) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej/ m.in. w produkcji mleka, żywca wieprzowego i wołowego itp./

- b) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej / m.in. dla ziół, tytoniu, chmielu, plantacji nasiennych, pszczoł, szkółki roślin ozdobnych i owocowych, lnu, konopi, leszczyny itp. /

Tabela B

Tematy zadań	Ilość gospodarstw objętych programem doradczym			
	Końskowola P/W	Grabanów P/W	Rejowiec P/W	Sitno P/W
EiR/1	42/36	19/19	9/9	10/8
EiR/2	17 /20	13/13	5/5	10/9
EiR/3	73/71	45/45	28/29	52/42

P - plan; W - wykonanie

Instruktaże. W bezpośrednich kontaktach z rolnikami (w gospodarstwach rolnych, biurze), a także przez telefon specjaliści udzielali indywidualnych informacji, porad i instruktaży. Tematem tych instruktaży była problematyka związana z realizacją działalności upowszechnieniowej w wybranych gospodarstwach do współpracy, a także dla innych zainteresowanych rolników z pozostałych zagadnień z zakresu ekonomiki ze szczególnym uwzględnieniem; możliwości i form udzielania kredytów preferencyjnych w sektorze rolnym, zasad korzystania i procedurami ubiegania się o pomoc finansową z poszczególnych działań z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zasad prowadzenia

rachunkowości rolnej, wykorzystania rachunku ekonomicznego (kalkulacji kosztów produkcji i opłacalności poszczególnych kierunków produkcji) oraz wyników prowadzonej rachunkowości rolnej w zarządzaniu gospodarstwem i podejmowaniu decyzji gospodarczych, marketingu produktów rolniczych i podatku VAT w rolnictwie.

Ilość instruktaży w gospodarstwach:

Grabaków:

Lustracja zadań: 40,

Instruktaż indywidualny: 610,

Końskowola:

Lustracja zadań: 45

Instruktaż indywidualny: 4162,

Rejowiec:

Lustracja zadań: 21,

Instruktaż indywidualny: 1480,

Sitno:

Lustracja zadań: 36,

Instruktaż indywidualny: 1752,

III. Działalność oświatowa / szkolenia, seminaria, kursy/

Działalność oświatowa realizowana była poprzez organizację i przeprowadzenie szkoleń dla rolników z zakresu ekonomiki, rachunkowości rolnej, przedsiębiorczości, zasad organizacji grup producentów, podatku VAT w rolnictwie i możliwości wykorzystania środków finansowych z PROW 2007-2013 oraz kredytów preferencyjnych z dopłatą ARiMR. W wyniku tych szkoleń rolnicy zdobyli wiedzę z wymienionych tematów, które mogą wykorzystywać w swoich gospodarstwach rolnych. Na działania o charakterze masowym tj. działalność informacyjną, upowszechnieniową i promocyjno-reklamową składają się opracowania artykułów do gazety „Lubelskie Aktualności Rolnicze”, broszur tematycznych, zbieranie i comiesięczne publikowanie aktualnych informacji cenowych artykułów rolno-spożywczych oraz wybranych środków do produkcji rolnej.

Tabela poniżej prezentuje szkolenia zorganizowane przez pracowników Zespołów Doradztwa Rolniczego

Lp.	Temat	Ilość plan	Ilość wykonanie/liczba uczestników
1	Podatek VAT	27 (G-7, S-5, K-11, R-4)	23 (G-6, S-5, K-9, R-3)/396
2	PROW 2007-2013, Cross-compliance	50 (G-12, S-10, R- 6, K-22)	60 (G-13, S-10, R- 9, K-28)/1267

3	Kalkulacje rolnicze/ekonomika	26 (G-6, K-10, S-5, R-5)	26 (G-7, K-9, S-5, R-5)/425
4	Rachunkowość – Zarządzanie gospodarstwem rolnym	23 (G-6, S-5, R-5, K-7)	20 (G-4, S-4, R-5, K-7)/311
5	Grupy producentów rolnych	2(K-2)	5(G-2, K-2, R-1)/91
	Razem	128	129/502

IV. Działalność informacyjna, upowszechnieniowa i promocyjno-reklamowa
/ broszury, ulotki, artykuły, wystawy, konkursy /

Lp.	Opis zadania	Plan/Ilość	Wykonanie/Ilości
1	Biuletyn Ekonomiczny – praca zbiorowa	1 (G-1)	1 (G-1)
2	Broszura kalkulacje rolnicze	1(S-1)	1(S-1)
3	Broszura o VAT	1(K-1)	0
4	Broszura – Analiza cen produktów rolnych i środków do produkcji	1(R-1)	1(R-1)
5	Artykuły do gazety	39(G-9 S-10, R-6, K-14)	61 (G-32, S-11, R-8, K-10)
6	Współudział w organizacji DOD 2009	4(G-1, K-1, S-1, R-1)	4(G-1, K-1, S-1, R-1)
7	Współudział w organizacji dożynek, wystawy rolnicze	20(G-5, S-6, K-9)	20(G-5, S-6, K-9)
8	Konkurs „Agroliga 2009” – organizacja na szczeblu Oddziału	3(G-1, R-1, S-1)	3(G-1, R-1, S-1)
9	Olimpiada wiedzy rolniczej	1(S- 1)	1(S- 1)
10	Prenumerata Lubelskich Aktualności Rolniczych - roczna	75 (K-75)	590(G-142, K-248, R-106, S-94)
11	Sporządzanie analizy ekonomiczno-finansowej	2 (K-2)	2 (K-2)

Tematyka artykułów opracowanych do Lubelskich Aktualności Rolniczych przez Zespół Ekonomiki w Rejowcu i Zespoły Doradztwa Rolniczego z Oddziału Rejowiec:

1. „Analiza zmienności cen” - opracował H. Kaproń,
2. „Relacje cen” - opracował H. Kaproń,
3. „Koszty produkcji i opłacalność uprawy pomidora na nasiona” – opracował K. Pietrzykowski
4. „Zboża na opał. Kalkulacja opłacalności ziarna owsa jako rośliny energetycznej” – opracował K. Pietrzykowski,
5. „Warto prowadzić rachunkowość” - opracowała B. Haruk vel Chawryluk,
6. „Buraki cukrowe - uprawiać, czy nie ?” - opracował A. Tomaszewski
7. „Działy specjalne produkcji rolnej” - opracowała M. Juszcuk
8. „Koszty i opłacalność uprawy pszenicy ozimej” – opracowała W. Kędzierawska

Tematyka artykułów opracowanych przez Zespół Ekonomiki w Grabanowie i Zespoły Doradztwa Rolniczego z Oddziału Grabanów:

Tygodnik Podlaski:

1. Kredyty preferencyjne po nowemu – Alina Żurkowska,
2. Tablica informacyjna – Alina Żurkowska,
3. 4-H – Bożena Michalczuk,
4. Rachunkowość rolna dla potrzeb Unii Europejskiej – Kazimierz Kuć,
5. Rachunkowość rolna dla potrzeb rolnika cz.1 i 2 – Kazimierz Kuć,
6. Odzyskaj VAT – Izydor Zieliński,
7. Co to jest nadwyżka bezpośrednia – Izydor Zieliński,
8. Dostosowanie gospodarstw rolnego do Minimalnych Wymagań Wzajemnych Zgodności – Bożena Michalczuk,
9. Jak skorzystać z kredytów na likwidację szkód – Izydor Zieliński,
10. Stypendia pomostowe – Alina Żurkowska,
11. Obecne i przyszłe cele wspólnej polityki rolnej – Bożena Michalczuk,
12. Analiza cen zbóż – Bożena Michalczuk,
13. Pozarolnicza działalność gospodarza na wsi cz. 1 i 2 – Izydor Zieliński,
14. Ceny wybranych płodów rolnych w Polsce i UE – Bożena Michalczuk,
15. Program pomocy dla rodzin rolniczych – Alina Żurkowska,
16. Nowy nabór wniosków PROW – Izydor Zieliński,
17. Modernizacja gospodarstw rolnych – zmiany 2009 – Izydor Zieliński,
18. Ułatwienie startu młodym rolnikom – zmiany – Izydor Zieliński.

Lubelskie Aktualności Rolnicze:

1. Opłacalność chowu brojlerów kurzych – Izydor Zieliński,
2. Zmiany w podatku VAT – Izydor Zieliński,
3. Przechowasz – zyskasz – Izydor Zieliński,
4. Ceny wybranych płodów rolnych w Polsce i UE – Bożena Michalczuk.

Tematyka artykułów opracowanych przez Zespół Ekonomiki w Sitnie i Zespoły Doradztwa Rolniczego z Oddziału Sitno:

Zmiany w ubezpieczeniach społecznych rolników – S. Sarzyński,

1. Zamojska grupa producentów zbóż- T. Sarzyńska,
2. Formy prawne dla grup producentów rolnych - T. Sarzyńska,
3. Prezentacja Mistrza Wojewódzkiego Konkursu Agroliga 2009 - R. Jędzura,
4. Możliwości kredytowania inwestycji w rolnictwie w 2009 r.”- R. Jędzura,
5. Opłacalność użytkowania maszyn nabytych z dotacją – Z. Samborska,
6. Wykorzystanie GPS przy pomiarze powierzchni gruntów - opracował J. Kietliński,
7. Opłacalność uprawy rzepaku ozimego - W. Syta,
8. Kalkulacja uprawy marchwi późnej - opracowała E. Nej-Jeger.
9. Dochody w rolnictwie fakty i mity – E. Grela,
10. Ubezpieczenie upraw w rolnictwie- opracował R. Gąbka

Tematyka artykułów opracowanych przez Dział Ekonomiki i Zespoły Doradztwa Rolniczego z Końskowoli:

1. Głos Ziemi Bychawskiej – VAT w rolnictwie – C. Kowalski,
2. Zmiany w PRPW 2007-2013 – A. Banaś,
3. Wywiad z prezesem grupy producenckiej w Babinie – A. Banaś,
4. Wywiad z prezesem grupy producenckiej „Lub-sad” – A. Banaś,
5. GS w Ludwinie – A. Gębka,
6. Prognozy podstawowych cen artykułów rolnych – E. Nogalska-Michowska,
7. Możliwość finansowania działalności w zakresie przetwórstwa zbóż - E. Nogalska-Michowska,

V. Usługi zewnętrzne / odpłatne / wynikające z ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Opis zadania	Ilość planowanych usług	Ilość wykonanych usług
Prowadzenie kursów kwalifikacyjnych; - chemizacyjne - inne /wymienić/	10(G-5, K-5)	45(G-7, K-20, R-10, S-8))

Usługi doradcze:		
* sporządzanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych /biznesplany	66 (G-12, S-24, R-17, K-13)	127 (G-14, S-55, R-11, K-47)
* wypełnianie wniosków:	2481	4546
- płatności bezpośrednie	2100(G-445, S-470, R-230, K-955)	3630(G-574, S-1307, R-378, K-1371)
- ułatwienie startu młodym rolnikom	34(G-9, S-12, R-3, K-10)	16(G-3, S-8, R-1, K-4)
- renty strukturalne	19(G-4, S-8, R-3, K-4)	0(G-0, S-0, R-0, K-0)
- modernizacja gospodarstw rolnych	67(G-18, S-18, R-3, K-28)	98(G-19, S-34, R-1, K-44)
- wnioski o płatność z modernizacji	58(G-16, S-17, R-2, K-23)	67(G-11, S-17, R-2, K-37)
- różnicowanie działalności	16(G-7, S-4, R-0, K-5)	16(G-6, S-4, K-6, R-0)
- wnioski o płatność z różnicowania	14(G-7, K-3, R-0, S-4)	10(G-4, K-4, R-1, S-1)
- plany rolno-środowiskowe	39(G-30, R-1, K-9)	193(G-85, R-8, K-100)
- wnioski rolno-środowiskowe- realizacja	132(G-66, R-3, K-43, S-20)	477(G-177, R-53, K-203, S-44)
- inne / wymienić/ - mikroprzedsiębiorstwa	5(K-2,)	9(G-8, K-2, R-9, S-1)
- wnioski i podpisane umowy na świadczenie usług doradczych	0	S-10
Prenumerata Lubelskich Aktualności Rolniczych		
- roczna		590(R- 81, S-94, G-142, K-248)
- półroczna		71 (R-25, S-37, K-4, S-5)
Prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej	<i>Koordinacja ksiąg 1000 – (w tym prowadzenie przez ekonomistów ok. 370 ksiąg)</i>	<i>Koordinacja ksiąg 1000 – (w tym prowadzenie przez ekonomistów 364 książki)</i>

VI. Podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej LODR:

a). szkolenia, seminaria, konferencje prowadzone dla specjalistów LODR

Temat-zadanie	Plan	Plan- Nazwisko i imię prowadzącego	Wykonanie Organizacja /wykład	Wykonanie- Nazwisko i imię prowadzącego
PROW 2007-2013	Szkolenie – 6, Seminarium – 1	Żurkowska Alina (2), Suszek Małgorzata (2), Sarżyńska Teresa (3)	Szkolenie – 8,	Żurkowska Alina (3), Suszek Małgorzata (2), Sarżyńska Teresa (3)
Rachunkowość rolna	Szkolenie – 12	Kuć Kazimierz(2), Samborska Zenona (2), Orłowska Wiesława (2), Juszczuk Agnieszka (2), Syp Alina (2), Barbara Haruk vel Chawryluk (2)	Szkolenie – 22 Seminarium – 1	Kuć Kazimierz(2+1), Samborska Zenona (4), Orłowska Wiesława (9), Juszczuk Agnieszka (0), Syp Alina (6), Barbara Haruk vel Chawryluk (2)
Informacje rynkowe	Szkolenie – 9	Michalczuk Bożena (5), Kietliński Jerzy (1), Nogalska-Michowska (2), Kaproń Henryk (1)	Szkolenie – 8	Michalczuk Bożena (5), Kietliński Jerzy (1), Nogalska-Michowska (2)
Kalkulacje rolnicze, ekonomika	Szkolenie – 5	Zieliński Izidor (1), Pietrzykowski Krzysztof (1), Jędzura Ryszard (2)	Szkolenie – 6	Zieliński Izidor (1), Pietrzykowski Krzysztof (1), Jędzura Ryszard (2), Orłowska Wiesława (2)
Rachunek zysków i strat	Szkolenie stacjonarne – 1, Szkolenie wjazdowe - 3	Stefan Sanecki (3),	Szkolenie stacjonarne – 1, Szkolenie wjazdowe - 3	Stefan Sanecki (8)
VAT w rolnictwie	Szkolenie -5 Seminarium - 1	Sarżyński Stanisław (2), Kazimierz Świć	Szkolenie -12	Sarżyński Stanisław (2), Kazimierz Świć

		(1), Kaproń Henryk (0), Zieliński Izidor (1)		(9), Zieliński Izidor (1)
Zasady i formy organizacji grup producentów rolnych	Szkolenie – 6,	Pietrzykowski Krzysztof (0), Kazimierz Świć (5) Matuszewski Andrzej(1)	Szkolenie – 13	Kazimierz Świć (12) Matuszewski Andrzej(1)
Zastosowanie arkusza kalk. w analizach ekonomicznych	Szkolenie -1	Jerzy Kietliński	Szkolenie -1	Jerzy Kietliński (1)
Płatności bezpośrednie i Cross compliance	Szkolenie -1		Szkolenie -1	Stanisław Sarzyński (4)
Kredyty preferencyjne	Szkolenie -1		Szkolenie -1	Henryk Kaproń (1)
Wykorzystania aplikacji komputerowej przy opracowywaniu planów przedsięwzięć	Szkolenie -1		Szkolenie -1	Henryk Kaproń (1)

b). Podnoszenie własnych kwalifikacji zawodowych

W 2009 r. specjaliści i doradcy z Działu, Zespołów i ZDR uczestniczyli w następujących szkoleniach i kursach:

Temat kształcenia	Organizator kształcenia	Forma kształcenia	Okres realizacji
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	LODR	szkolenie	listopad
Kurs na specjalistę rolno-środowiskowego	CDR O/Radom	kurs	styczeń, luty
Pakiety przyrodnicze w programach rolno-środowiskowych	Towarzystwo dla Natury i Człowieka, UP Lublin	szkolenie	czerwiec
Pakiety przyrodnicze w programach rolno-środowiskowych	Poleski Park Narodowy w Urszulinie, UP Lublin	szkolenie	wrzesień

Marketing produktów rolniczych ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży bezpośredniej	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	szkolenie	czerwiec
Bieżące uwagi odnośnie sporządzania wniosków o płatności obszarowe	ARiMR	szkolenie	kwiecień
Zasady wzajemnej zgodności (Cross Compliance)	CDR O/Radom	szkolenie	lipiec
Płatności obszarowe	ARiMR	szkolenie	marzec
Programy doradcze	LODR	szkolenie	luty
Konferencja "Grupy producentów szansą rozwoju polskiego rolnictwa"	LODR, Urząd Marszałkowski w Lublinie	konferencja	listopad
Kurs internetowy "Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym" oraz warsztaty w Płońsku	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	kurs	wrzesień
Odnawialne źródła energii	LODR	konferencja	listopad
Kurs internetowy "Komputerowe wspomaganie zarządzania gospodarstwem rolnym"	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	kurs	lipiec
Zmiany w PROW	LODR	szkolenie	listopad
Kontynuacja studiów Barbara Haruk vel Chawryluk	Uniwersytet Przyrodniczy	studia	I – XII
Tematyka różna niezbędna doradcy w pogłębianiu i uzupełnianiu wiedzy z zakresu ekonomiki i rachunkowości (razem na samokształcenie poświęcono 681 godzin)	we własnym zakresie	samokształcenie (prasa, internet)	I – XII
Agrotech i Las Expo targi w Kielcach	Kielce		
Agroshow	Bednary		
Dziedzictwo kulturowe czynnikiem rozwoju i promocji obszarów wiejskich	LODR	szkolenie	
Tworzenie i rozwój mikro przedsiębiorstw	ARiMR	szkolenie	
Rolnictwo w województwie lubelskim w 5 roku akcesji z UE	LODR	szkolenie	
Ubezpieczenie upraw	LODR	szkolenie	
5-lecie Polskiego FADN	LODR	szkolenie	listopad
Rolnictwo ekologiczne-akty prawne i zasady prowadzenia gospodarstwa	LODR	szkolenie	
Konferencja FADN i Agrokoszty	IERiGŻ	szkolenie	wrzesień

VI. Działania administracyjne na rzecz organów nadzoru lub podmiotów współpracujących

Specjaliście i doradcy współpracowali z następującymi jednostkami:

1. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarski Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy poprzez:

- a) prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej Polski FADN;
- b) zbieranie danych do kalkulacji rolniczych – system AGROKOSZTY.

2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poprzez:

- a) udzielanie informacji o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich;
- b) udzielanie pomocy zainteresowanym w kompletowaniu dokumentów i w sporządzaniu planów przedsięwzięć gospodarczych w zakresie rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług dla rolnictwa oraz działów specjalnych produkcji rolnej. Opracowano 127 planów przedsięwzięć;
W związku z nowym wzorem planu przedsięwzięcia obowiązującym przy ubieganiu się o kredyty preferencyjne z dopłatą ARiMR do odsetek Zespół Ekonomiki w Rejowcu opracował aplikację komputerową w 2 wersjach:
 - ✓ w układzie rocznym (wg obowiązującego wzoru znajdującego się na stronie internetowej ARiMR),
 - ✓ w układzie kwartalnym (wg wzoru j.w.) – dodano strony dotyczące tabel finansowych roku bieżącego i w pierwszym roku planowanym. Układ kwartalny wymagany jest przez niektóre banki.
- c) bieżąca współpraca z bankami w zakresie zasad kredytowania preferencyjnego;
- d) sporządzanie kalkulacji kosztów produkcji oraz nakładach i kosztach ponoszonych na działalność – wg potrzeb;

3. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi *Departament Rynków Rolnych* poprzez:

opracowywanie informacji cenowych z targowisk do **Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej**. W 2009 r. sporządzono **53 tygodniowych informacji cenowych** (w tym zboża, prosięta, warzywa).

4. Szkoła Główna Handlowa poprzez:

przeprowadzenie badań w środowisku rolniczym przy pomocy ankiety gospodarstwa rolnego; W ramach współpracy w 2009 r. opracowano i wysłano do SGH 536 ankiet.

Miesiące	Ilość wysłanych ankiet			
	Końskowola	Grabanów	Rejowiec	Sitno
Styczeń	65	45	33	45
Kwiecień	58	44	30	48
Lipiec	50	39	30	49
Razem	173	128	93	142

5. Agencja Rynku Rolnego

W ramach współpracy opracowano i przesłano informacje cenowe dotyczące skupu produktów rolnych (zboża, żywiec wieprzowy i żywiec wołowy) oraz ceny targowiskowe zbóż. Razem LODR w Końskowoli opracował i przesłał do ARR **53 informacje cenowe**.

6. Instytut Jakości Handlowej Produktów Rolno-Spożywczych

W ramach współpracy opracowano i przesłano informacje cenowe dotyczące cen targowiskowych. Razem LODR w Końskowoli opracował i przesłał do ARR **53 informacje cenowe**.

7. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

W ramach współpracy przeprowadzono 61 ankiet, które następnie zostały przesłane do SGGW.

8. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (IHAR) w Radzikowie

W ramach współpracy opracowano i przesłano informacje dotyczące upraw zbóż w 30 gospodarstwach.

Ponadto specjaliści i doradcy ds. ekonomiki współpracowali z takimi jednostkami jak: ANR, banki, Urzędy Gmin, Urzędy Miast, Starostwa, KRUS, LIR, Urząd Skarbowy, Sądy, Stacja Chemiczno-Rolniczą, lekarzami VET, uczelniami i szkołami rolniczymi, kołami łowieckimi i innymi jednostkami pracującymi na rzecz rolnictwa i jego otoczenia poprzez:

- a) Udzielanie informacji rynkowej (zbieranie cen produktów rolnych i środków do produkcji rolnej),
- b) Sporządzanie kalkulacji rolniczych,
- c) Doradztwo i pomoc w organizowaniu grup producentów rolnych,
- d) Inne zadania wynikające z udziału LODR realizacji polityki państwa w zakresie rozwoju wsi i rolnictwa,
- e) Udział w seminariach, szkoleniach i konferencjach organizowanych przez jednostki naukowe, administracyjne i inne,
- f) Inne prace i zadania zlecone przez dyrekcję.

VIII. Inne zadania wynikające ze specyfiki Działu/Zespołu

- Kierowanie oraz nadzór merytoryczny nad pracą Działu i Zespołów Ekonomiki oraz realizacją zadań rejonowych specjalistów ds. ekonomiki.
- Sporządzenie rocznego planu z zakresu ekonomiki na poziomie Działu i Zespołów.
- Sporządzanie miesięcznych, kwartalnych i rocznych sprawozdań z realizacji zadań.
- Sporządzanie sprawozdań z rachunkowości rolnej FADN.
- Prowadzenie dokumentacji związanej z działalnością Działu i Zespołu
- Udział w naradach w LODR w Końskowoli, w Oddziałach i Zespołach Doradztwa Rolniczego.
- Inne prace administracyjne zlecone przez Dyrekcję LODR.

Koordynacja wdrażania systemu POLSKI FADN:

- 1) Rozdysponowanie książek wśród rachmistrzów.
- 2) Nabór nowych rachmistrzów.
- 3) Szkolenie nowych rachmistrzów z zasad prowadzenia książek rachunkowych – PL FADN oraz doboru gospodarstw do próby wyznaczonej przez IERiGŻ-PIB.
- 4) Dokonanie klasyfikacji przeprowadzonych ankiet w programie dostarczonym przez IERiGŻ-PIB.
- 5) Zebranie i uporządkowanie wg alfabetu ankiet uzupełniających dobór gospodarstw.
- 6) Nadanie numerów identyfikacyjnych wytypowanym gospodarstwom do współpracy w ramach PL FADN.

- 7) Sporządzenie zestawienia gospodarstw wg określonej typologii i wielkości ekonomicznej.
- 8) Przekazanie do IERiGŻ-PIB opracowanego doboru gospodarstw celem zatwierdzenia.
- 9) Nadanie numerów identyfikacyjnych nowym rachmistrzom.
- 10) Zebranie oświadczeń od rolników o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. (1000 oświadczeń).
- 11) Ułożenie w porządku alfabetycznym zebranych oświadczeń o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych (1000 oświadczeń).
- 12) Zebranie od rachmistrzów i ułożenie wg numerów zakresów obowiązków rachmistrzów.
- 13) Zebranie i sprawdzenie poprawności „metryczek” nowo pozyskanych gospodarstw uczestniczących w PL FADN.
- 14) Przekazanie do IERiGŻ – PIB wypełnionego formularza ewidencji gospodarstw pozyskanych do systemu PL FADN stan na 1.01.2009 r.; 30.06.2009 r., 31.10.2009 r.
- 15) Zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń dla doradców LODR nt. zasad prowadzenia ksiąg z rachunkowości rolnej, obsługi programu PL FADN, analizy raportu z gospodarstwa rolnego, analizy raportów porównawczych.
- 16) Rozliczenie roku 2009 - Testowanie danych otrzymanych od rachmistrzów.
- 17) Sprawdzanie raportów z gospodarstw prowadzących rachunkowość rolną – 1077 raportów.
- 18) Eksport do IERiGŻ-PIB danych wczytanych do programu.
- 19) Zbieranie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych wizyt w gospodarstwach rolnych.
- 20) Sprawdzenie poprawności zapisów w sprawozdaniach z ewidencją przebiegu pojazdów w ramach dojazdu do gospodarstw rolnych .
- 21) Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez IERiGŻ –PIB.
- 22) Zebranie i ułożenie w porządku alfabetycznym oświadczenia rachmistrzów nt. uczestnictwa w systemie FADN gospodarstw na dzień 15.06.2009, 15.10.2009 i 31.12.2009.
- 23) Dokonanie lustracji gospodarstw i sporządzenie z każdej lustracji protokołu.
- 24) Na bieżąco uzupełnianie dokumentacji źródłowej z zakresu rachunkowości w gospodarstwach rolnych.
- 25) Wykonywanie poleceń IERiGŻ- PIB związanych z realizowanym zadaniem.
- 26) Udzielanie pomocy rolnikom w prowadzeniu zapisów w księgach.
- 27) Na bieżąco udzielanie doradztwa rachmistrzom nt. prowadzenia ksiąg, wprowadzania danych do komputera, testowania danych i interpretacji raportów.
- 28) Dokonanie doboru gospodarstw do kalkulacji zgodnie z wytycznymi IERiGŻ-PIB.
- 29) Przekazanie ksiąg wraz z instrukcjami do prowadzenia kalkulacji rachmistrzom.
- 30) Przekazanie do IERiGŻ-PIB danych z gospodarstw w których zbierane były dane rachunkowe dotyczące sporządzania kalkulacji dla gospodarstw stosujących uprawy metodą tradycyjną – 63 kalkulacje i dla gospodarstw stosujących uprawy ekologiczne – 21 kalkulacji.
- 31) Opracowanie artykułów do gazet wydawanych w LWODR w Końskowoli poświęconych analizie gospodarstw Polskiemu FADN.

Promocja i organizacja zespołowego działania w różnych formach prawnych a także działania na rzecz poprawy bhp w rolnictwie.

W 2009 r. w celu poprawy efektywności gospodarowania i polepszenia pozycji konkurencyjnej polskich producentów po przystąpieniu Polski do UE wspomagano procesy rozwojowe grup producentów poprzez:

- Upowszechnianie zasad wspólnego działania producentów rolnych.
- Bieżące kontaktowanie się z liderami grup producenckich i liderami grup inicjatywnych w celu wymiany informacji na temat aktualnych cen płodów rolnych na rynkach hurtowych oraz udzielanie pomocy prawnej w zakresie opracowania wzorów, projektów, statutów, regulaminów, umów i innych pism.

Popularyzacja różnych form rachunku ekonomicznego.

Najważniejszymi decyzjami, które podejmuje rolnik w prowadzonym przez siebie gospodarstwie rolnym są decyzje dotyczące wyboru kierunku produkcji, poziomu intensywności produkcji i skali produkcji. Jedną z podstaw podejmowania tych decyzji stanowią kalkulacje rolnicze.

W związku z tym z tego zakresu realizowano:

- Sporządzanie kalkulacji całkowitych kosztów produkcji rolniczej niezbędnych przy określaniu opłacalności produkcji rolniczej.
- Obliczanie kalkulacji niepełnych z uwzględnieniem nadwyżki bezpośredniej wykorzystywanych przy podejmowaniu decyzji produkcyjnych związanych z wyborem kierunku produkcji roślinnej i zwierzęcej, ustaleniu poziomu intensywności produkcji oraz poszukiwania optymalnej skali produkcji.
- Analizowanie kosztów produkcji roślinnej i zwierzęcej.
- Udzielanie porad i szkoleń nt. podatku VAT w rolnictwie.
- Opracowano broszurę: „Biuletyn ekonomiczny”.

6. DZIAŁ ZASTOSOWAŃ TELEINFORMATYKI

1. Wprowadzono nazewnictwo komputerów w firmie. Przyjęto zasadę, że nowo zakupiony sprzęt komputerowy jest przyjmowany na stan Działu Zastosowań Teleinformatyki, a następnie przekazywany do docelowego użytkownika. Zastosowano nazewnictwo „DZ 491/kolejny numer w rejestrze”. Ułatwiło to również prowadzenie dokumentacji rejestru sprzętu teleinformatycznego i teczek sprzętu, jak również zarządzanie tym sprzętem.
2. Sukcesywnie jest realizowane zakładanie kont „serwislodr” oraz wprowadzanie kont ograniczonych. Wszystkie sytuacje są analizowane pod kątem prawidłowego działania aplikacji na ograniczonych kontach. Te działania wykazały, że nie w każdym przypadku takie restrykcje należało podejmować natychmiast.
3. Wykonane były przeglądy roczne sprzętu komputerowego i teleinformatycznego. Niektóre z nich były przyspieszane z powodu np. awarii sprzętu lub niezbędnej wymiany podzespołów. Takie przeglądy pomogły również w eliminacji sprzętu, który źle wykonywał powierzone zadania.
4. Dział w cyklu ciągłym aktualizował stronę WWW zamieszczając bieżące informacje dotyczące działalności naszego Ośrodka.
5. W miarę potrzeb były zakładane nowe konta pocztowe dla pracowników oraz usuwane stare już nie funkcjonujące.
6. Pracownicy Działu współpracowali z innymi Działami. Owocem takiej współpracy jest cykl szkoleń prowadzony z Działem Metodyki na temat obsługi programów biurowych. Szkolenia rozpoczęto w grudniu i przeszkolono dotychczas 28 osób. Szkolenia będą kontynuowane w roku 2010, dla wszystkich chętnych pracowników. Na potrzeby LODR wykonano arkusze w Excelu dotyczące rejestru czasu pracy i umowy na usługi doradcze.
7. Przedstawiciel Działu uczestniczył w spotkaniu „Rozwój zintegrowanego systemu doradztwa rolniczego w świetle wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”, które odbyło się w Brwinowie.
8. Pracownicy działu udzielali instruktażu i pomocy wszystkim pracownikom, którzy zgłaszali problemy w funkcjonowaniu sprzętu teleinformatycznego.

7. STANOWISKO DS. ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

1. Działania związane z utrzymaniem systemu zarządzania jakością w LODR.
 - Prowadzenie dokumentacji SZJ.
 - Monitorowanie przestrzegania Księgi Jakości, procedur i instrukcji SZJ.
 - Aktualizacja Księgi Jakości, procedur i instrukcji SZJ.
 - Realizacja zaleceń po audicie certyfikacyjnym – m. in. aktualizacja Polityki Jakości, rozszerzenie badania ratyfikacji klienta, wykorzystanie narzędzia działań zapobiegawczych oraz uzupełnianie zapisów.
 - Prowadzenie wewnętrznej strony internetowej dla pracowników LODR (*strefa.wodr.konskowola.pl*) oraz aktualizacja zamieszczonej tam dokumentacji.
 - Sprawdzenie realizacji zaleceń po audicie certyfikującym.
 - Udział w szkoleniu „Doskonalenie systemu zarządzania jakością wg PN-EN ISO 9001:2009” (15.04.2009).
 - Uaktualnienie spisu przepisów prawa związanych z działalnością LODR w Końskowoli zamieszczonego w BIP.
 - Przygotowanie i nadzór nad wewnętrznymi auditami jakości.
 - Przygotowanie i przeprowadzenie Przeglądu Systemu Zarządzania Jakością (18.11.2009).
 - Przygotowanie ankiety aktualizującej dane dla TÜV Rheinland Polska (jednostki certyfikującej i nadzorującej).
 - Koordynacja II auditu nadzorującego przez TÜV Rheinland Polska (07.12.2009).
2. Konsultacje osobiste i telefoniczne w zakresie prowadzenia dokumentacji, systemu zarządzania jakością, ochrony danych osobowych i informacji.
3. Podnoszenie kwalifikacji poprzez monitorowanie branżowych stron internetowych, zmian w przepisach prawa.
4. Udział w wypełnianiu wniosków dla rolników dotyczących dopłat bezpośrednich (30-31.03.2009 w PZD Kraśnik i 01.04-15.05.2009 w PZD Łęczna)
5. Prowadzenie Portalu Sprawozdawczego GUS (koordynacja i wpisywanie sprawozdań) i inne zadania zlecone przez Dyрекcję LODR.